

Údaje označené v textu jako [...] obsahují obchodní tajemství účastníků řízení.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 13. 1. 2010.

UOHSX001IVRZ

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

ÚOHS-S147/2008/KD-16672/2009/820

V Brně dne 23. prosince 2009

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení sp. zn. S 147/08, zahájeném dne 16. 7. 2008 z moci úřední dle § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 21, jakož i § 1 odst. 4, § 20a a § 21a zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009, ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009, a článku 81 Smlouvy o založení Evropského společenství, jehož účastníky jsou 1) **Karlovarské minerální vody, a.s.**, se sídlem Karlovy Vary, Horova 3, IČ 14706725, a 2) **HBSW, akciová společnost**, se sídlem Byňov čp. 117, IČ 63275902, oba právně zastoupeni JUDr. Dagmar Dubeckou, Ph.D., advokátkou, se sídlem Praha 1, Jungmannova 24, vydává v souladu s § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, toto

r o z h o d n u t í :

I.

Účastník řízení, společnost **Karlovarské minerální vody, a.s.**, se sídlem Karlovy Vary, Horova 3, IČ 14706725, tím, že

A)

- od 1. 2. 1999 uzavíral s jeho odběrateli působícími na území České republiky dohody obsažené [...], dle nichž je odběratel oprávněn užít výrobky výhradně k prodeji

spotřebitelům, anebo jiným prodejcům v tuzemsku, a dle nichž nesmí odběratel výrobky vyvézt do zahraničí a je povinen upozornit na toto ty prodejce, kterým výrobky prodává, přičemž tyto dohody v období od 1. 2. 1999 do 17. 12. 2008 plnil,

- od 24. 8. 2004 uzavíral s jeho odběrateli působícími mimo území České republiky dohody obsažené v [...] typových kupních smluv na dodávku nealkoholických nápojů, ve kterých je stanoveno, že veškeré zboží zahrnuté touto smlouvou je určeno pouze pro vývoz do státu, v němž má odběratel své sídlo, a dle kterých další vývoz tohoto zboží není dovolen, pokud se dodavatel a odběratel výslovně nedohodnou jinak, resp. další vývoz tohoto zboží je zakázán, přičemž tyto dohody v období od 24. 8. 2004 do 17. 12. 2008 plnil,
- uzavřel dohodu obsaženou v [...] smlouvy se společností [...] ze dne [...] a dohodu obsaženou v [...] smlouvy se společností [...] ze dne [...], dle nichž je smluvním územím pro prodej zboží území [...] a dle nichž je odběratel povinen předem získat písemný souhlas dodavatele, pokud si odběratel přeje prodávat zboží mimo smluvní území, přičemž tyto dohody v období od 18. 1. 2002 do 17. 12. 2008 plnil,
- uzavřel dohodu obsaženou v [...] smlouvy se společností [...] ze dne [...], dle níž je odběratel oprávněn užít výrobky výhradně k prodeji spotřebitelům, anebo jiným prodejcům v tuzemsku, a dle níž nesmí odběratel výrobky vyvézt do zahraničí a je povinen upozornit na toto ty prodejce, kterým výrobky prodává, přičemž tuto dohodu v období od 7. 3. 2007 do 17. 12. 2008 plnil,

B) prostřednictvím účastníka řízení, **HBSW, akciová společnost**, se sídlem Byňov čp. 117, IČ 63275902,

- od 1. 1. 2003 uzavíral s jeho odběrateli působícími na území České republiky dohody obsažené v [...] smluv, dle nichž je odběratel oprávněn výrobky použít k prodeji spotřebitelům či jiným obchodním subjektům v tuzemsku, a dle nichž nesmí odběratel výrobky vyvézt do zahraničí bez výslovného souhlasu prodávajícího, přičemž tyto dohody v období od 1. 1. 2003 do 17. 12. 2008 plnil,
- uzavřel dohodu obsaženou v [...] smlouvy se společností [...] ze dne [...], dle níž je smluvním územím pro prodej zboží území Slovenské republiky a dle níž je odběratel povinen předem získat písemný souhlas dodavatele, pokud si odběratel přeje prodávat zboží mimo smluvní území, přičemž tuto dohodu v období od 10. 1. 2003 do 17. 12. 2008 plnil,

uzavíral a plnil zakázané dohody o zákazu exportu, jejichž cílem je narušení hospodářské soutěže a které mohly vést k narušení hospodářské soutěže na trhu přírodních neochucených vod, na trhu sycených nealkoholických nápojů a na trhu nesycených nealkoholických nápojů na území České republiky,

čímž porušil

- a) zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a to v období od 1. 2. 1999 do 30. 6. 2001 na trhu přírodních neochucených vod a v období od 1. 1. 2000 do 30. 6. 2001 na trhu sycených nealkoholických nápojů na území České republiky,
 - b) zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009, a to v období od 1. 7. 2001 do 17. 12. 2008 na trhu přírodních neochucených vod a na trhu sycených nealkoholických nápojů na území České republiky,
- a

- c) zákaz obsažený v článku 81 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství, a to v období **od 1. 5. 2004 do 17. 12. 2008** na trzích přírodních neochucených vod, sycených nealkoholických nápojů a nesycených nealkoholických nápojů, neboť tyto dohody mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy Evropského společenství.

II.

Dle § 7 odst. 1 ve spojení s § 21a odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009, se účastníkovi řízení, společnosti **Karlovarské minerální vody, a.s.**, se sídlem Karlovy Vary, Horova 3, IČ 14706725, **plnění dohod popsanych ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí do budoucna zakazuje.**

III.

Dle § 22 odst. 2 ve spojení s § 21a odst. 5 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009, se účastníkovi řízení, společnosti **Karlovarské minerální vody, a.s.**, se sídlem Karlovy Vary, Horova 3, IČ 14706725, za porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009, a článku 81 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství, podle výrokové části I. tohoto rozhodnutí **ukládá pokuta ve výši:**

5.000.000,- Kč (slovy: pět milionů korun českých).

Uložená pokuta je splatná do 90 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

IV.

Dle § 23 odst. 1 ve spojení s § 21a odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009, se účastníkovi řízení **ukládají tato opatření k nápravě:**

1. Společnost **Karlovarské minerální vody, a.s.**, se sídlem Karlovy Vary, Horova 3, IČ 14706725, je povinna z kupních smluv na dodávku nealkoholických nápojů specifikovaných ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí odstranit ustanovení obsahující zakázané a neplatné dohody o zákazu exportu.
2. Informovat vhodným a účinným způsobem své aktivní odběratele, s nimiž společnost **Karlovarské minerální vody, a.s.**, se sídlem Karlovy Vary, Horova 3, IČ 14706725, resp. prostřednictvím společnosti **HBSW, akciová společnost**, se sídlem Byňov čp. 117, IČ 63275902, uzavírala kupní smlouvy na dodávku nealkoholických nápojů uvedené ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí, o zákazu a neplatnosti dohod o zákazu exportu.

Pro splnění uložených opatření k nápravě stanoví Úřad pro ochranu hospodářské soutěže účastníkovi řízení, společnosti **Karlovarské minerální vody, a.s.**, se sídlem Karlovy Vary, Horova 3, IČ 14706725, lhůtu 90 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. O splnění opatření k nápravě je účastník řízení povinen informovat Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve lhůtě nejpozději do 15 dnů od uplynutí lhůty pro jejich splnění.

V.

Dle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělků, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení, společnosti **Karlovarské minerální vody, a.s.**, se sídlem Karlovy Vary, Horova 3, IČ 14706725, **ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou:**

2.500,-Kč (slovy: dva tisíce pět set korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Zahájení řízení

1. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále též „Úřad“) obdržel od společnosti Karlovarské minerální vody, a.s., se sídlem Karlovy Vary, Horova 3, IČ 14706725 (dále též „společnost KMV“ nebo „účastník řízení“), informace a podklady v rámci Úřadem prováděného šetření on-trade trhu nealkoholických nápojů na území České republiky (dále též „ČR“).¹ Jejich součástí byla mj. i kopie jedné vzorové smlouvy označené jako „[...]“ (dále též „[...]“²) upravující podmínky dodávek výrobků (minerální vody a nealkoholické nápoje) uzavírané mezi společností KMV a odběrateli nealkoholických nápojů. Tato smlouva obsahovala ustanovení, dle kterého byl odběratel společnosti KMV oprávněn užít výrobky výhradně k prodeji spotřebitelům, anebo jiným prodejčům v tuzemsku, přičemž nesměl výrobky vyvézt do zahraničí.²
2. Na základě výše uvedeného zahájil Úřad dne 16. 7. 2008 se společností KMV správní řízení sp. zn. S 147/08 ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009 (dále též „zákon“ nebo „zákon č. 143/2001 Sb.“ či „zákon č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009“),³ a čl. 81 Smlouvy o založení Evropského společenství (dále též „Smlouva ES“). Možné porušení zákona a Smlouvy ES společností KMV spatřoval Úřad v uzavření dohod o zákazu exportu obsažených ve smlouvách upravujících podmínky dodávek výrobků (minerální vody a nealkoholické nápoje) sjednaných mezi společností KMV a jejími odběrateli uvedených výrobků.⁴
3. Úřad provedl dále šetření ve věci možného porušení pravidel hospodářské soutěže i ze strany společnosti HBSW, akciová společnost, se sídlem Byňov čp. 117, IČ 63275902 (dále též „společnost HBSW“ nebo „účastník řízení“), neboť v rámci správního řízení sp. zn. S 147/08 zajistil rovněž [...] smlouvy uzavírané touto společností s jejími odběrateli. Tyto obsahovaly ustanovení, dle kterého byl odběratel oprávněn prodávat výrobky distribuované společností HBSW pouze subjektům

¹ Šetření vedené pod sp. zn. P 440/07.

² Viz str. 5 – 6 spisu sp. zn. S 147/08.

³ Dne 1. 9. 2009 nabyl účinnosti zákon č. 155/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů. Dle čl. II uvedeného zákona se řízení zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí podle zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona (srov. dále).

⁴ Viz str. 1 – 3 spisu sp. zn. S 147/08.

v tuzemsku, resp. odběrateli bylo zakázáno vyvážet výrobky do zahraničí bez výslovného souhlasu společnosti HBSW.⁵

4. Úřad v souladu s § 47 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“), přibral jako dalšího účastníka správního řízení sp. zn. S 147/08 společnost HBSW, když možné porušení § 3 odst. 1 zákona a čl. 81 Smlouvy ES bylo i v případě této společnosti spatřováno v uzavírání dohod o zákazu exportu.⁶

II. Charakteristika účastníků řízení, pojem soutěžitel – hospodářská jednotka

5. Společnost KMV byla zapsána do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Plzni, oddíl B, vložka 71 dne 28. 3. 1991. Předmětem podnikání společnosti KMV je zejména stáčení přírodní minerální a pitné vody do lahví a výroba nápojů s přísadou ovocných sirupů a šřáv. Jediným akcionářem společnosti KMV je společnost Ronaldsay B.V., se sídlem Amsterdam, Weteringschans 26, Nizozemské království, zapsaná v obchodním rejstříku Obchodní a průmyslové komory pro Amsterdam pod registračním číslem 33278100 (dále též „Ronaldsay B.V.“).
6. Společnost HBSW byla zapsána do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Českých Budějovicích, oddíl B, vložka 704 dne 15. 8. 1995. Předmětem podnikání společnosti HBSW je výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Jediným akcionářem společnosti HBSW byla od 13. 8. 2008 společnost KMV, resp. dříve (od roku 1996) jim byla společnost Ronaldsay B.V.⁷
7. Společnost KMV prostřednictvím majetkových podílů působí i v dalších tuzemských a zahraničních společnostech zabývajících se výrobou a prodejem nealkoholických nápojů. K nejvýznamnějším subjektům patří společnost Poděbradka, a.s., se sídlem Poděbrady, Nymburská 239/VII, IČ 47550562 (dále též „společnost Poděbradka“), která je rovněž 100% dceřinou společností společnosti KMV.⁸ Společnost Poděbradka byla zapsána do obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 7561 dne 19. 7. 1993. Na společnost Poděbradka přešlo [...] obchodní jmění společnosti HBSW, která byla zrušena bez likvidace, a to formou sloučení těchto společností. Společnost KMV, jako jediný akcionář společnosti Poděbradka a dříve i společnosti HBSW, zůstává i po uvedené fúzi 100% vlastníkem společnosti Poděbradka. Notářský zápis 401/2009 o fúzi sloučením byl založen do sbírky listin obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Českých Budějovicích, oddíl B, vložka 7561, dne 13. 10. 2009. Právní účinky fúze nastávají však dnem zápisu do obchodního rejstříku; do doby vydání tohoto rozhodnutí nebyl zápis učiněn.

II.1. Soutěžitel – hospodářská jednotka

8. Soutěžitelem se dle § 2 odst. 1 zákona rozumí fyzické a právnické osoby, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupování, a to i v případě, že tato sdružení a seskupení nejsou právnickými osobami, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji mohou svou činností ovlivňovat, i když nejsou podnikateli. Dle ustálené

⁵ Viz str. 824 - 833 Přílohy č. I ke spisu sp. zn. S 147/08, šanon 2.

⁶ Viz str. 2572 – 2574 spisu sp. zn. S 147/08.

⁷ Srov. rozhodnutí Ministerstva pro hospodářskou soutěž č.j. S 53/96-220 ze dne 18. 7. 1996 ve věci *Ronaldsay B.V./HBSW*.

⁸ Srov. rozhodnutí Úřadu č.j. S 64/05-9792/2006/720 ze dne 29. 5. 2006 ve věci *KMV/Poděbradka*.

judikatury a v kontextu práva hospodářské soutěže pojem „soutěžitel“ zahrnuje jakýkoliv subjekt vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na právním postavení tohoto subjektu a způsobu jeho financování. Hospodářskou činností je jakákoli činnost spočívající v nabízení zboží nebo poskytování služeb na daném trhu. Protože za relevantní není považována právní forma ani způsob financování soutěžitele, může pojem soutěžitel označovat i hospodářskou jednotku skládající se z několika rozdílných osob, ať již právnických či fyzických, což je i případ mateřských a dceřiných společností, které jsou považovány za jednoho soutěžitele, pakliže tvoří jednotnou hospodářskou jednotku.⁹ Obdobně specifikace toho, kdo je nebo může být podnikem vyplývá z komunitární judikatury.¹⁰

9. Pro zjištění, zda dceřiná společnost nemůže skutečně autonomně určovat své jednání na trhu, nýbrž musí následovat pokyny mateřské společnosti, která ji kontroluje, tedy zda více subjektů tvoří jednotnou hospodářskou jednotku, nepostačuje pouhá příslušnost k podnikatelské skupině. Rozhodující je způsob vztahů mezi subjekty ve skupině. Důležitými kritérii jsou mj., zda mateřská společnost skutečně určuje (formou pokynů) soutěžní jednání dceřiné společnosti, zda dceřiná společnost tyto pokyny respektuje a opravdu uskutečňuje. K příslušnosti k jedné hospodářské jednotce však postačuje, když mateřská společnost má skutečnou možnost udílet dceřiné společnosti pokyny a reálně tyto pokyny realizovat.¹¹
10. Z hlediska majetkového propojení pak Úřad zastává názor, že pokud mateřská společnost vlastní 100 % kapitálu své dceřiné společnosti (tzn. vykonává rozhodující vliv na její chování), tvoří s touto dceřinou společností jediného soutěžitele, resp. jednu hospodářskou jednotku. Jinými slovy, prokázání skutečnosti, že veškerý kapitál dceřiné společnosti je vlastněn její mateřskou společností, je dostačující k učinění závěru, že mateřská společnost vykonává rozhodující vliv na obchodní politiku své dceřiné společnosti a odpovídá tedy za její případné protisoutěžní jednání. Tato domněnka může být vyvrácena pouze tehdy, jestliže mateřská společnost předloží důkazy, které mohou prokázat nezávislost její dceřiné společnosti.
11. Uvedený názor Úřadu plně odpovídá komunitární judikatuře, dle které existuje vyvratitelná domněnka týkající se 100% vlastněného kapitálu dceřiné společnosti společností mateřskou.¹²
12. V posuzovaném případě je třeba navíc zohlednit, že vedle 100% majetkového propojení společností HBSW a Poděbradka se společností KMV existuje i významné propojení personální. V představenstvech společností KMV a Poděbradka jsou pan Dott. Antonio Pasquale a pan Alessandro Pasquale, pan Dott. Antonio Pasquale je dále i předsedou představenstva společnosti HBSW, kde byl v letech 1999 až 2003 rovněž

⁹ Do určité míry specifický pohled na vztah mateřských a dceřiných společností podává Wils, W.P.J. The undertaking as subject of E.C. competition law and the imputation of infringements to natural or legal persons. (E.L.R. 2000, str. 103) - Společnost se může rozhodnout, zda ponechá svým dceřiným společnostem nebo jednotlivým úsekům určitý stupeň svobody...takovéto rozhodnutí je však pouze jinou cestou výkonu kontroly...stupeň autonomie může existovat pouze na základě rozhodnutí mateřské společnosti...Zda společnost využije možnosti plně řídit dcery a divize nebo jim poskytne určitý stupeň autonomie, by nemělo mít vliv na rozhodnutí o tom, že mateřská společnost a její dcery tvoří samostatný podnik.

¹⁰ Např. rozsudek Evropského soudního dvora (dále též „ESD“) C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P ze dne 28. 6. 2005 ve věci *Dansk Rørindustri a další v. Komise* (odst. 112).

¹¹ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 61/2005 ze dne 29. 10. 2007 ve věci *Česká rafinérská*.

¹² Srov. rozsudek ESD C-97/08 P ze dne 10. 9. 2009 ve věci *Akzo Nobel v. Komise* (odst. 60).

- předsedou dozorčí rady. Ve všech společnostech pak jako předseda, příp. člen dozorčí rady působí pan Roberto Ceron.
13. Společnost KMV působí jako koordinátor jednání společností HBSW a Poděbradka. Tuto skutečnost dokládají Ovládací smlouvy uzavřené společností KMV, na jedné straně, a jednotlivě společnostmi HBSW a Poděbradka, na straně druhé. Předmětem obou Ovládacích smluv, jež jsou účinné od 1. 7. 2008, je podrobení se společností HBSW a Poděbradka jednotnému řízení ze strany společnosti KMV.
 14. Dle Ovládacích smluv je vytvořen rámec pro jednotný systém řízení společností tvořících *Koncern* (jenž představuje Ronaldsay B.V. a společnosti přímo či nepřímo ovládané Ronaldsay B.V. a společnosti, které jsou ovládány stejnými osobami jako Ronaldsay B.V.), tedy *Koncern*, do kterého společnosti KMV, HBSW a Poděbradka náleží v rámci skupiny společností náležejících k Ronaldsay B.V. Cílem takového systému je zefektivnit a rozvíjet prosazování společných hospodářských a podnikatelských zájmů, stejně jako vlastní proces řízení, a tím dosáhnout vyšší úspěšnosti podnikatelských aktivit *Koncernu*. Dle Ovládací smlouvy je pak společnost KMV oprávněna udělovat (příp. odebírat) společností HBSW a Poděbradka souhlas, jemuž podléhají úkony a rozhodnutí těchto společností. Dále je společnost KMV oprávněna společností HBSW a Poděbradka udělovat ve všech záležitostech závazné pokyny, a to i takové, které jsou pro tyto společnosti nevýhodné; takové pokyny však musí být výhodné z hlediska *Koncernu* jako celku. Ovládací smlouvy pak upravují rovněž povinnost společnosti KMV uhradit ve stanovené lhůtě a stanoveným způsobem ztrátu, vyplývá-li to z auditorem ověřené a valnou hromadou (společností HBSW a Poděbradka) schválené účetní závěrky.
 15. V neposlední řadě je skutečností prokazující kontrolu společnosti KMV nad společnostmi HBSW a Poděbradka zrušení společnosti HBSW bez likvidace s přechodem jmění na společnost Poděbradka. O této přeměně rozhodla společnost KMV jako jediný akcionář při výkonu valné hromady společnosti HBSW (pozn. Úřadu: dosud není rejstříkovým soudem zapsáno).
 16. Společnost KMV se jak sama, tak i prostřednictvím společnosti HBSW dopustila stejného protiprávního jednání, které Úřad hodnotí jako pokračující správní delikt (srov. část VII. *Právní posouzení* odůvodnění tohoto rozhodnutí). [...].¹³
 17. Společnosti KMV, HBSW a Poděbradka tedy tvoří ve smyslu § 2 odst. 1 zákona, resp. komunitární úpravy jednoho soutěžitele, resp. jeden podnik. [...]. Úřad proto dále v textu tohoto rozhodnutí takto majetkově a personálně propojenou skupinu společností KMV, HBSW a Poděbradka označuje jako „soutěžitel KMV“.¹⁴
 18. Soutěžitel KMV tak představuje jednotu osobních, hmotných a nehmotných prvků jedné hospodářské jednotky, jedné entity. Pokud jde o vztah soutěžitele a účastníka správního řízení, resp. možnosti uložit pokutu soutěžiteli, pak je v právně technickém slova smyslu nezbytné konkretizovat daný subjekt.

¹³ Viz str. 2637 spisu sp. zn. S 147/08; [...].

¹⁴ Obdobně je pojem „společný podnik“ používán v komunitárním právu a je definován jako podnik a jeho příslušné spojené podniky. Spojenými podniky pak jsou podniky, ve kterých mj. jedna strana dohody přímo nebo nepřímo může vykonávat více než polovinu hlasovacích práv nebo může jmenovat více než polovinu členů dozorčí rady, představenstva nebo orgánů právně zastupujících podnik apod. (viz Oznámení *de minimis* uveřejněno v Úředním věstníku pod číslem C 368, 22/12/2001 S. 0013 – 0015).

19. Vyplývá-li z definice soutěžitele, že jím může být jakékoli neformální seskupení více subjektů, pak takový non-subjekt, byť je soutěžitelem, účastníkem řízení dle českého soutěžního, resp. správního práva být nemůže.¹⁵ Správní řízení je třeba vést s jednotlivými členy soutěžitele, kteří jsou fyzickými nebo právními osobami. V daném případě bylo tedy správní řízení zahájeno a vedeno s právními osobami, které v této podobě představovaly soutěžitele KMV, a to společnosti KMV a HBSW.
20. Soutěžiteli, jenž představuje jednu hospodářskou jednotku bez právní subjektivity, nelze podle zákona uložit sankci. Předpokladem přičtení odpovědnosti za protisoutěžní jednání je delikt ní způsobilost, kterou má opět pouze právní subjekt, tedy fyzická nebo právní osoba. Pokud se tedy porušení soutěžních pravidel dopouští jeden soutěžitel, resp. jedna hospodářská jednotka, je za toto protiprávní jednání sankcionována na základě zásady osobní odpovědnosti konkrétní fyzická či právní osoba.¹⁶ Skutečnost, že mateřská společnost a její dceřiná společnost představují jednoho soutěžitele ve smyslu § 2 odst. 1 zákona, resp. dle komunitární úpravy, umožňuje určit rozhodnutí ukládající pokuty mateřské společnosti, aniž by bylo vyžadováno prokázání osobního zapojení této společnosti do protiprávního jednání.¹⁷
21. Úřad na základě shora uvedeného uzavírá, že v souladu se zásadou jedné hospodářské jednotky a konceptu soutěžitele lze pokutu za protisoutěžní jednání soutěžitele KMV uložit toliko společnosti KMV, neboť tato je mateřskou společností společnosti HBSW, a určuje tak její soutěžní jednání.

III. Zjištěné skutečnosti

III.A. Účastník řízení – společnost KMV

III.A.I. Dohody o zákazu exportu – území České republiky

III.A.I.1. Posuzované smlouvy I

22. V rámci správního řízení posuzoval Úřad soulad obsahu [...] smluv (dále též „Posuzované smlouvy I“) upravujících velkoobchodní dodávky minerálních vod a nealkoholických nápojů, uzavřených mezi společnostmi KMV a jejími odběrateli se zákonem. [...] smlouvy obsahují v [...] nazvaném „[...]“ ustanovení (cit.): „[...]“.
23. Na základě Posuzovaných smluv I uzavírali odběratelé se společnostmi KMV konkrétní objednávky na nákup jednotlivých druhů zboží, které dále prodávali svým obchodním partnerům. Jedná se o smlouvy kupní uzavírané dle § 269 a § 409 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále též „obchodní zákoník“), kdy k přechodu vlastnického práva ke zboží z dodavatele na kupujícího dochází, jakmile je kupujícímu předáno. Z hlediska soutěžní politiky se tak jedná o nepravou dohodu o obchodním zastoupení (*non-genuine agency agreement*), na jejímž základě nakupují odběratelé výrobky od společnosti KMV do svého vlastnictví a nesou náklady a rizika spojená s jeho dalším prodejem.

¹⁵ Viz Zákon o ochraně hospodářské soutěže, Komentář a související české i komunitární předpisy; JUDr. David Raus, Ph.D., JUDr. Robert Neruda, Ph.D., nakladatelství LINDE PRAHA, a.s., str. 431 a násl.

¹⁶ Srov. rozsudek ESD C-280/06 ze dne 11. 12. 2007 ve věci *ETI a další* (odst. 39).

¹⁷ Srov. rozsudek ESD C-97/08 P ze dne 10. 9. 2009 ve věci *Akzo Nobel v. Komise* (odst. 59).

III.A.I.2. Informace a podklady od účastníka řízení – společnosti KMV

24. Společnost KMV uvedla, že Posuzované smlouvy I byly sjednávány se zákazníky [...]. Dle sdělení společnosti KMV byla důvodem uzavření dohod o zakazu exportu snaha o minimalizaci rizika a poškození dobrého jména společnosti KMV a jejích produktů pro případ, že by výrobky zakoupené v ČR, a tudíž označené v souladu s tuzemskými právními předpisy upravujícími označování potravin a nápojů, byly bez vědomí společnosti KMV exportovány s „českou“ etiketou, aniž by byly nejprve provedeny nezbytné jazykové a obsahové úpravy.¹⁸
25. K dohodě o zakazu exportu výrobků do zahraničí společnost KMV dále uvedla, že nikdy žádným způsobem dodržování zakazu vývozu nekontrolovala, nevynucovala, ani se svých partnerů na dodržování tohoto ujednání nedotazovala. Nikdy v minulosti nebyla přijata žádná konkrétní opatření ani nebyla v souvislosti s tímto závazkem uložena žádná sankce.

III.A.I.3. Informace a podklady od oslovených odběratelů

26. Za účelem zjištění stavu věci v rámci správního řízení oslovil Úřad všechny odběratele společnosti KMV, u nichž bylo ověřeno, že měli se společností KMV uzavřenou Posuzovanou smlouvu I či náleželi mezi její aktivní odběratele.
27. Z odpovědí oslovených odběratelů a z poskytnutých relevantních podkladů vyplynulo, že s odběrateli uzavřela společnost KMV celkem [...] Posuzovaných smluv I. První Posuzovaná smlouva I byla uzavřena se společností [...] dne [...].¹⁹ Odběratelé dále potvrdili, že Posuzované smlouvy I jimi byly též plněny, přičemž [...] odběratelů pak výslovně potvrdilo, že závazek zakazu exportu dodržují. Úřad rovněž ověřil tvrzení společnosti KMV, že Posuzované smlouvy I nejsou uzavírány s [...], kdy jsou většinou využívány vzorové smlouvy předkládané těmito odběrateli.
28. V rámci správního řízení Úřad dále zjistil, že [...] tuzemští odběratelé, jež mají uzavřenu Posuzovanou smlouvu I, nealkoholické nápoje distribuované společností KMV vyváží mimo území ČR.²⁰ Jeden odběratel uvedl, že společností KMV byla poskytována prodejní a marketingová podpora pro zemi určení.²¹ Další odběratel pak konstatoval, že v případě uplatnění sankce za nedodržení zakazu exportu by tento závazek vnímal jako určité omezení.²² Závazek o zakazu exportu dále dva odběratelé hodnotili jako omezující či ovlivňující, ačkoli aktuálně nijak neovlivňuje jejich současnou činnost.²³ Další odběratel uvedl, že v případě změny ustanovení Posuzované smlouvy I obsahující zákaz exportu by o vývozu nealkoholických nápojů uvažoval.²⁴
29. Aktivní odběratelé, kteří Posuzované smlouvy I uzavřeny neměli, uvedli, že vývoz nealkoholických nápojů distribuovaných společností KMV realizují, přičemž

¹⁸ Viz str. 7 – 15 spisu sp. zn. S 147/08.

¹⁹ Společnost [...]; Posuzovaná smlouva I - viz str. 208 – 209 Přílohy č. I ke spisu sp. zn. S 147/08, šanon 1.

²⁰ Společnost [...]; společnost [...].

²¹ Viz str. 223 a 2067 spisu sp. zn. S 147/08.

²² Viz str. 1775 a 2109 spisu sp. zn. S 147/08.

²³ Společnost [...], viz str. 427 spisu sp. zn. S 147/08; společnost [...], viz str. 1165 spisu sp. zn. S 147/08.

²⁴ Společnost [...], viz str. 1165 spisu sp. zn. S 147/08.

se nezabývají jejich označováním, neboť ho zajišťuje přímo společnost KMV.²⁵ Úřad zajistil dále odpovědi odběratelů, kteří realizovali vývoz nealkoholických nápojů do zahraničí i v minulosti. Tito potvrdili, že dodávky byly uskutečňovány bez jakýchkoli omezení či že označování nealkoholických nápojů zajišťovala samotná společnost KMV, a byla tedy s touto distribucí srozuměna.²⁶

30. Ani jeden z oslovených soutěžitelů nepotvrdil, že by společnost KMV prováděla kontrolu dodržování zákazu exportu.

III.A.II. Dohody o zákazu exportu – území mimo Českou republiku

31. Úřad se rovněž zabýval smluvními vztahy uzavíranými společnostmi KMV s odběrateli působícími v zahraničí. [...].

III.A.II.1. Posuzované smlouvy Ia

32. Úřad má k dispozici [...] úplných kopií smluv, na základě kterých byl společností KMV realizován vývoz. Dle sdělení společnosti KMV se jednalo o smluvní vztahy uzavřené s jejími odběrateli v zahraničí, se kterými byla za poslední [...] roky realizována alespoň [...].
33. Součástí všech smluvních vztahů bylo vymezení smluvního území pro prodej nealkoholických nápojů. Tyto smluvní vztahy byly označeny jako „[...]“, „[...]“, „[...]“, „[...]“, „[...]“ či „[...]“ (dále též „smlouvy se zahraničními odběrateli“).
34. První typ těchto smluv se zahraničními odběrateli ([...] smluv) v ustanovení [...] nazvaném „[...]“, stanovoval následující (cit.): „[...]“, resp. (cit.): „[...]“.
35. Tyto dohody byly uzavřeny s odběrateli působícími na území [...], dále [...], [...], [...], [...] a [...]. První takovýto uvedený smluvní vztah byl společností KMV uzavřen dne [...] se společností [...] ([...]).²⁷
36. Druhý typ smluv se zahraničními odběrateli ([...] smluv) obsahoval v [...] nazvaném „[...]“ ustanovení (cit.): „[...]“. Tyto typy smluv byly identifikovány u zahraničních odběratelů působících na území [...], přičemž první byla uzavřena společností KMV dne [...] s odběratelem [...].²⁸
37. Pro prodej nealkoholických nápojů na území [...] byla společností KMV uzavřena dne [...] [...] smlouva se společností [...].³⁰ Společnost KMV uzavřela později, dne [...]

²⁵ Společnost [...], viz str. 643 a 2144 spisu sp. zn. S 147/08; společnost [...], viz str. 179 a 2066 spisu sp. zn. S 147/08 (společnost [...] měla uzavřenou Posuzovanou smlouvu I platnou v dřívějším období, v době realizace vývozu již tato smlouva byla nahrazena novým smluvním vztahem neobsahujícím zákaz exportu).

²⁶ Společnost [...], viz str. 453 spisu sp. zn. S 147/08; společnost [...], viz str. 546 a 2068 spisu sp. zn. S 147/08.

²⁷ Viz str. 2313 – 2334 spisu sp. zn. S 147/08.

²⁸ Viz str. 2219 – 2231 spisu sp. zn. S 147/08.

²⁹ Společnost KMV nepovažovala [...] za exportní zemi (shodně etikety nealkoholických nápojů pro obě země obsahující údaje jak v českém, tak slovenském jazyce). Ačkoliv Úřad zajistil dva smluvní vztahy uzavřené společností KMV s odběrateli působícími na území [...], dle poskytnutých informací společnosti KMV existuje větší počet odběratelů působících na tomto území, kteří zde dále distribuují nealkoholické nápoje společnosti KMV.

³⁰ Společnost [...]; tato byla zrušena bez likvidace ke dni [...] jejím splynutím se společnostmi [...], a společností [...], do nástupnické společnosti [...].

[...] smlouvu se společností [...].³¹ Důvodem uzavření nové [...] smlouvy byly jednak změny na straně odběratele a jednak vyjmutí nealkoholických nápojů distribuovaných společností HBSW ze zákazu nekupovat ani nezastupovat stejné nebo podobné výrobky od jakékoli jiné osoby v ČR; ostatní podstatné náležitosti smlouvy zůstaly nedotčeny. Obě [...] smlouvy v [...] nazvaném „[...]“ obsahovaly v odst. 2 ustanovení (cit.): „[...]“.³²

38. Se společností [...]³³ byla společností KMV uzavřena dne [...] [...] smlouva rámcová, která měla totožné znění se zněním Posuzovaných smluv I, tj. v [...] nazvaném „[...]“ obsahovala ustanovení (cit.): „[...]“.
39. Shora popsané typy smluv se zahraničními odběrateli (dále též „Posuzované smlouvy Ia“) odpovídají co do charakteru Posuzovaným smlouvám I, resp. obsahují vertikální dohody o dalším prodeji nealkoholických nápojů. V soutěžní terminologii se jedná rovněž o nepravé dohody o obchodním zastoupení.

III.A.II.2. Informace a podklady od oslovených odběratelů

40. Zahraniční odběratelé působící na území [...] potvrdili, že závazek o zákazu exportu dodržují, stejně jako skutečnost, že společnost KMV neprovádí kontrolu jeho dodržování. Rovněž konstatovali, že předmětný závazek nepovažují za omezující.³⁴

III.B. Účastník řízení – společnost HBSW

III.B.I. Dohody o zákazu exportu – území České republiky

III.B.I.1. Posuzované smlouvy II

41. Úřad posuzoval obsah [...] smluv (dále též „Posuzované smlouvy II“) uzavíraných společností HBSW s odběrateli nealkoholických nápojů upravujících podmínky velkoobchodních dodávek těchto nápojů. [...] smlouvy v [...] nazvaném „[...]“ obsahují v odst. 1 ustanovení (cit.): „[...]“.
42. Na základě Posuzovaných smluv II uzavírali odběratelé se společností HBSW konkrétní objednávky na nákup jednotlivých druhů zboží, které dále prodávali svým obchodním partnerům. Jedná se o smlouvy kupní uzavírané dle obchodního zákoníku, [...]. Z hlediska soutěžní politiky se jedná o nepravou dohodu o obchodním zastoupení.

III.B.I.2. Informace a podklady od účastníka řízení – společnosti HBSW

43. Společnost HBSW uvedla, že ujednání o zákazu exportu je obsaženo [...] ve smlouvách uzavíraných s odběrateli typu velkoobchod, a to od roku 2003 do současnosti. Úřadem vytýkané ustanovení se nevyskytuje ve smlouvách sjednaných s [...]. Společnost HBSW předložila seznam odběratelů, se kterými byly od 1. 1. 2003 Posuzované smlouvy II uzavírány; jedná se celkem o [...] odběratelů (z tohoto počtu představuje [...] v současné době aktivní odběratele).

³¹ Společnost [...];

³² Viz str. 812 – 819 Přílohy č. I ke spisu sp. zn. S 147/08, šanon 2 a str. 2032 – 2039 spisu sp. zn. S 147/08.

³³ Společnost [...].

³⁴ Viz str. 1481, resp. str. 2030 – 2031 spisu sp. zn. S 147/08.

44. Jako důvody včlenění ustanovení o zákazu exportu do Posuzovaných smluv II společnost HBSW uvedla shodné argumenty jako společnost KMV, tj. zajištění ochrany dobrého jména jí produkovaných nealkoholických nápojů v případě, kdyby označování či obsahové plnění těchto výrobků nevyhovovalo legislativním předpisům země určení. Společnost HBSW současně uvedla, že z její strany nebyl zákaz exportu jakkoli kontrolován, jeho plnění vymáháno, příp. sankcionováno porušení uvedeného plnění.³⁵

III.B.II. Dohody o zákazu exportu – území mimo Českou republiku

45. [...]/. [...]/. Většinou byl vývoz nealkoholických nápojů do zahraničí realizován společností HBSW přímo. Část dodávek nealkoholických nápojů na území [...] byla realizována společností [...].

III.B.II.1. Posuzovaná smlouva Ila

46. [...] smlouva uzavřená společností HBSW se společností [...] ze dne [...] byla téměř totožného znění jako [...] smlouva uzavřená dne [...] mezi společností KMV a společností [...]. Ustanovení [...] smlouvy obsahovalo v [...] nazvaném „[...]“ ustanovení (cit.): „[...]“.³⁶
47. Uvedená smlouva, jejímž předmětem jsou velkoobchodní dodávky minerálních vod a nealkoholických nápojů produkovaných či distribuovaných společností HBSW, odpovídá svým charakterem Posuzovaným smlouvám Ila. Z hlediska soutěžních pravidel představuje nepravou dohodu o obchodním zastoupení.

III.B.II.2. Informace a podklady od účastníka řízení – společnosti HBSW

48. Společnost HBSW potvrdila, že ujednání obsažená ve smlouvě uzavřené se společností [...] nebyla nikdy jakkoli vynucována. Pro doplnění pak společnost HBSW předložila Dohodu o narovnání uzavřenou se společností [...] ze dne [...], která smluvní vztah mezi společnostmi HBSW a [...] ukončila ke dni [...].³⁷

III.C. Shrnutí získaných podkladů

49. Společnost KMV uzavírala v období od 1. 2. 1999 s odběrateli nealkoholických nápojů jí distribuovaných Posuzované smlouvy I, ve kterých byla obsažena dohoda o zákazu exportu. Stěžejním důkazem o existenci dohod o zákazu exportu jsou samotná ustanovení obsažená v Posuzovaných smlouvách I, konkrétně [...] nazvaný „[...]“. Úřad má za prokázané, že Posuzované smlouvy I byly od uvedeného data plněny, když žádný z odběratelů uzavření a plnění Posuzovaných smluv I nepopírá. Nejméně [...] odběratelů společnosti KMV potvrdilo rovněž faktické plnění dohody o zákazu exportu.
50. Společnost HBSW uzavírala, a to od 1. 1. 2003, se svými odběrateli Posuzované smlouvy II, jež obsahovaly dohodu o zákazu exportu. Za důkaz uzavírání a plnění dohod lze považovat samotná ujednání obsažená v Posuzovaných smlouvách II (konkrétně [...] nazvaný „[...]“), jakož i sdělení společnosti HBSW o tom, že Posuzované smlouvy II

³⁵ Viz str. 2583 a násl. spisu sp. zn. S 147/08.

³⁶ Viz str. 2640 a násl. spisu sp. zn. S 147/08.

³⁷ Viz str. 2647 – 2651 spisu sp. zn. S 147/08.

jsou s aktivními odběrateli plněny; s neaktivními, tj. těmi, se kterými byla obchodní spolupráce již ukončena, buď z důvodu ukončení činnosti takových odběratelů nebo jejich zániku, nejsou Posuzované smlouvy II plněny.³⁸

51. Oba účastníci řízení, zejména pak společnost KMV zakotvovala od 18. 1. 2002 dohody o zakazu exportu rovněž do smluvních vztahů uzavíraných s odběrateli působícími mimo území ČR (viz příslušné ustanovení Posuzovaných smluv Ia a IIa).
52. Úřad na základě provedeného šetření neprokázal, že by společnosti KMV a HBSW plnění dohod o zakazu exportu obsažených v Posuzovaných smlouvách I a II, resp. Ia a IIa (dále též „Posuzované smlouvy“) kontrolovala a vynucovala.

IV. Narovnání

IV.1. Procedura narovnání

53. Procedura narovnání, jež představuje procesní nástroj, jehož účelem je urychlení a zjednodušení řízení a zvýšení efektivity činnosti Úřadu, není dosud českým soutěžním právem upravena. Úřad tak při úvahách o narovnání, jehož podstatou je uznání vytýkaného jednání (skutku) ze strany účastníka řízení a jeho odpovědnosti za protisoutěžní jednání, jakož i právní kvalifikace vytýkaného jednání, jak ji provedl Úřad, výměnou za snížení pokuty, kdy toto snížení odráží procesní úsporu úsilí a zdrojů vynakládaných Úřadem na odhalování a dokazování případu porušení zákona. Úřad tak za přínos k efektivitě odhalování a prokazování protisoutěžních jednání a jejich účinnějšího (proto rychlejšího) ukončení a odstranění jeho soutěžně škodlivých důsledků aplikoval proceduru narovnání i v některých předchozích šetřených případech zjištěného porušení zákona.³⁹

IV.2. Průběh jednání o narovnání s účastníky řízení

54. Dne 26. 6. 2009 proběhlo v sídle Úřadu ústní jednání ve smyslu § 49 odst. 1 správního řádu, na němž Úřad shrnul dosavadní průběh správního řízení sp. zn. S 147/08 a sdělil předběžné výhrady k jednání soutěžitele KMV, ve kterých Úřad spatřuje porušení § 3 odst. 1 zákona a čl. 81 Smlouvy ES.⁴⁰
55. V návaznosti na uvedené jednání obdržel Úřad dne 28. 7. 2009 *Společnou předběžnou žádost účastníků řízení o narovnání*, ve které bylo mj. uvedeno, že účastníci řízení jsou připraveni uznat Úřadem vytýkané jednání i odpovědnost za ně, včetně jeho potvrzení právní kvalifikace.⁴¹ Po jejím podání se na Úřadu uskutečnila další jednání, na nichž byli účastníci řízení poučeni o podmínkách, jež jsou povinni splnit, aby bylo možno dohodu o narovnání s Úřadem uzavřít.
56. Dne 11. 9. 2009 obdržel Úřad od účastníků řízení *Společný závěrečný návrh narovnání účastníků řízení*, v němž společnosti KMV a HBSW uznaly svoji právní odpovědnost

³⁸ Viz str. 2583 a násl. spisu sp. zn. S 147/08.

³⁹ Např. rozhodnutí Úřadu č.j. S 095/2008/KD-14495/2008/810 ze dne 25. 7. 2008 ve věci *Kofola* (dále též „rozhodnutí *Kofola*“), odst. 70 – 92; rozhodnutí Úřadu č.j. S 114/2008/KD-466/2009/830 ze dne 15. 1. 2009 ve věci *Albatros*, odst. 55 – 66; rozhodnutí Úřadu č.j. ÚOHS-S52/2009/DP-7933/2009/820 ze dne 24. 6. 2009 ve věci *RWE Transgas*, odst. 23 – 31.

⁴⁰ Viz str. 2568 – 2571 spisu sp. zn. S 147/08.

⁴¹ Viz str. 2658 – 2659 spisu sp. zn. S 147/08.

za Úřadem vytýkané jednání a právní kvalifikaci předmětného jednání, včetně délky protisoutěžního jednání. Zároveň společnosti KMV a HBSW navrhly způsob odstranění důsledků protisoutěžního jednání a indikovaly maximální výši pokuty, jež by měla být Úřadem uložena.⁴²

57. Dopisem ze dne 22. 9. 2009 Úřad akceptoval návrh dohody soutěžitele KMV o narovnání, včetně výše indikované pokuty, za podmínky splnění všech povinností a plné spolupráce soutěžitele KMV s Úřadem v rámci celé procedury narovnání v průběhu správního řízení.⁴³

V. Další průběh řízení

V.1. Využívání procesních práv

58. Účastníci řízení měli po celou dobu vedení předmětného správního řízení možnost v souladu se správním řádem využívat svá procesní práva, zejména práva nahlížet do spisu a vyjadřovat v řízení svá stanoviska.
59. Přípisem ze dne 20. 10. 2009 Úřad vyznamenal účastníky správního řízení o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí v předmětné věci k podkladům rozhodnutí. Této možnosti účastníci řízení využili dne 2. 11. 2009, [...].⁴⁴

VI. Relevantní trh, podíly na trhu

60. K tomu, aby Úřad mohl věc správně posoudit, je třeba vymezit relevantní trh, na kterém se projevují účinky jednání soutěžitele KMV.⁴⁵ Relevantní trh je primárně třeba vymezit z hlediska věcného a geografického, přičemž vyjít je třeba z výchozího produktu, jímž je soutěžitelem KMV nabízené zboží, tj. nealkoholické nápoje.
61. Úřad se otázkou věcného a geografického vymezení relevantního trhu nealkoholických nápojů již v minulosti opakovaně zabýval,⁴⁶ přičemž vycházel i z rozhodovací praxe Evropské komise (dále též „Komise“).⁴⁷ V daném správním řízení, jehož předmětem je posouzení dohod o zákazu exportu nealkoholických nápojů distribuovaných soutěžitelem KMV a jež je ukončeno narovnáním, tak Úřad vychází ze své ustálené rozhodovací praxe a z hlediska **věcného** vymezuje v rámci trhu nealkoholických nápojů tři samostatné relevantní trhy, a to trh
- i) **přírodních neochucených vod,**
 - ii) **sycených nealkoholických nápojů,**
 - iii) **nesycených nealkoholických nápojů.**
62. Věcně definované relevantní trhy jsou pak z hlediska geografického vymezovány jako trhy **národní**, a to z důvodů v jednotlivých zemích odlišných nákupních zvyklostí spotřebitelů a jejich preferencí, jakož i rozdílných tržních podílů soutěžitelů či různých

⁴² Viz str. 2660 a násl. spisu sp. zn. S 147/08.

⁴³ Viz str. 2664 – 2665 spisu sp. zn. S 147/08.

⁴⁴ Viz str. 2667 a násl. spisu sp. zn. S 147/08.

⁴⁵ Srov. § 2 odst. 2 zákona.

⁴⁶ Srov. např. rozhodnutí *Kofola*; rozhodnutí Úřadu č.j. S 287/06-18610/06/620 ze dne 25. 10. 2006 ve věci *Kofola/KLIMO*; rozhodnutí Úřadu č.j. S 64/05-9792/2006/720 ze dne 29. 5. 2006 ve věci *Karlovarské minerální vody/Poděbradka*.

⁴⁷ Srov. např. rozhodnutí Komise COMP/A 39.116/B2 ze dne 22. 6. 2005 ve věci *Coca-Cola*.

národních systémů týkajících se obalového hospodářství a recyklace (Úřad opět vychází z ustálené rozhodovací praxe své a dalších soutěžních orgánů).⁴⁸

63. Základním východiskem pro zjištění podílů soutěžitele KMV byly informace o prodeích nealkoholických nápojů v objemovém vyjádření v letech 1999 – 2008,⁴⁹ a to na území ČR. Na základě těchto údajů Úřad vyčíslil následující tržní podíly soutěžitele KMV na jednotlivých vymezených trzích na území ČR (údaje jsou v procentech):

Relevantní trhy	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
nealkoholické nápoje celkem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
přírodní neochucené vody	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
sycené nealkoholické nápoje	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
nesycené nealkoholické nápoje	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

64. K dalším vyznaným soutěžitelům působícím na vymezených relevantních trzích v ČR náleží zejména společnosti Coca-Cola HBC Česká republika, s.r.o., Kofola a.s. a GENERAL BOTTLERS CR s.r.o., které na daných relevantních trzích dosahují rovněž výraznější podíly. Dalšími soutěžiteli s menšími tržními podíly jsou společnosti Rauch Praha spol. s r.o., MASPEX Czech s.r.o., PFANNER, spol. s r.o. atd.
65. V jednotlivých členských státech EU pak podíly soutěžitele KMV dosahují na věcně vymezených relevantních trzích [...]. Výjimku představuje pouze [...] republika, kde tržní podíly soutěžitele KMV dosahují [...] na trhu [...], a to cca [...] v letech [...]; na dalších věcně vymezených relevantních trzích jsou podíly skupiny KMV [...].

VII. Právní posouzení

66. Ochrana hospodářské soutěže na trhu zboží a služeb byla v době od 1. 3. 1991 zajištěna zákonem č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 63/1991 Sb.“); s účinností od 1. 7. 2001 byl zákon č. 63/1991 Sb. zrušen a nahrazen zákonem č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009. Obě uvedené právní normy shodně do 31. 8. 2009 stanovovaly zákaz a neplatnost dohod mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále též „dohody“), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, pokud zákon nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolí prováděcím předpisem z tohoto zákazu výjimku.
67. Zákon č. 143/2001 Sb. prošel od počátku své účinnosti do současnosti několika novelizacemi.⁵⁰ Poslední novelu představuje zákon č. 155/2009 Sb., jímž se mění zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů (dále též „novela“), který s účinností od 1. 9. 2009 pozměnil definici dohod narušujících soutěž (§ 3 odst. 1

⁴⁸ Srov. např. rozhodnutí Komise M.2504 ze dne 29. 10. 2001 ve věci *Cadbury Schweppes/Pernod Ricard*.

⁴⁹ Z důvodu změny informačního systému, ke kterému došlo ve společnosti KMV i HBSW s účinností od roku 2004, neměl soutěžitel k dispozici údaje za dřívější období v požadovaném členění – viz sdělení společnosti KMV ze dne 17. 4. 2009 (str. 2545 a násl. spisu sp. zn. S 147/08); Úřadu jsou však z jeho předchozí rozhodovací praxe známy podíly soutěžitele KMV na jednotlivých vymezených relevantních trzích, kdy se zabýval spojením uvedených soutěžitelů v roce 2001, resp. 2006 – viz rozhodnutí Úřadu č.j. S 31/01-1648/01 ze dne 27.9. 2001 a č.j S 64/05-9792/2006/720 ze dne 29. 5. 2006 ve věci *KMV/Poděbradka*.

⁵⁰ Viz rozhodnutí *Kofola*, odst. 135, nebo rozhodnutí Úřadu č.j. S 114/2008/KD-466/2009/830 ze dne 15. 1. 2009 ve věci *Albatros*, odst. 94.

- zákona) tak, aby přesněji odpovídala definici dohod narušujících soutěž dle komunitárního práva. Zakázané a neplatné jsou tak dohody, jejichž cílem nebo výsledkem je narušení hospodářské soutěže. Uvedená změna však *de facto* nepřinesla změnu hodnocení správního deliktu zakázaných dohod, neboť Úřad již dříve vykládal § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. v souladu s komunitární úpravou a tento postup byl soudy aprobován.⁵¹
68. Harmonizace českého a komunitárního práva v oblasti zakázaných dohod dále spočívá v tom, že dohody, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný, nejsou považovány za zakázané. S účinností od 1. 9. 2009 byl novelou zrušen § 6 zákona, který dříve definoval tzv. pravidlo *de minimis*. Za účelem vymezení dohod se zanedbatelným dopadem pak Úřad vydal „Oznámení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže o dohodách, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný“,⁵² jež vychází z komunitární legislativy.⁵³
69. Řízení zahájená před dnem nabytí účinnosti novely se podle čl. II. novely dokončí podle zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti novely. Správní řízení sp. zn. S 147/08 bylo zahájeno dne 16. 7. 2008, to znamená, že se ve smyslu citovaného ustanovení novely dokončí podle procesních ustanovení zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009. Úřad proto v daném správním řízení postupoval podle procesních ustanovení zákona č. 143/2001 Sb., účinných v okamžiku zahájení řízení.
70. Přejícné ustanovení obsažené v novele však řeší toliko procesní postup v řízení již zahájeném. Na úpravu hmotněprávních podmínek odpovědnosti za správní delikty je vztahovat nelze.⁵⁴ Protiprávnost určitého jednání se posuzuje podle doby jeho spáchání. Za dobu spáchání se pak považuje okamžik dokonání deliktu (teprve tehdy je uskutečněno jednání, jež je předmětem právního posouzení). Ve správním řízení sp. zn. S 147/08 bylo protisoutěžní jednání soutěžitele KMV ukončeno přede dnem nabytí účinnosti novely, tzn. Úřad i otázku hmotněprávní odpovědnosti posuzoval dle zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009.
71. Pouze v případě, kdyby novela přinášela při posuzování hmotněprávního porušení zákona pro soutěžitele KMV příznivější úpravu, bylo by nezbytné tuto novelu aplikovat na posuzované jednání ukončené před její účinností.⁵⁵ V daném případě tomu tak není, neboť pravidlo *de minimis* (dohody o zákazu exportu jsou nyní z aplikace uvedeného pravidla vyňaty shodně s úpravou komunitární), přináší v současné době pro soutěžitele KMV méně výhodnou právní úpravu.
72. Jak bylo uvedeno výše, začátek protisoutěžního jednání soutěžitele KMV (od 1. 2. 1999) časově spadá do doby, na kterou se vztahoval zákon č. 63/1991 Sb. Od 1. 7. 2001 se na jednání soutěžitele KMV vztahuje zákon č. 143/2001 Sb., ve znění účinném

⁵¹ Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 AfS 78/2008-721 ze dne 25. 2. 2009 ve věci *Stavební spořitelny*.

⁵² Viz http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/Legislativa/HS/SoftLaw/Oznameni_De_Minimis.pdf.

⁵³ Viz [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:08:02:52001XC1222\(03\):CS:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:08:02:52001XC1222(03):CS:PDF).

⁵⁴ Srov. náleží Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 192/05 ze dne 11. 7. 2007 ve věci *Telefónica O2*, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 A 126/2002-27 ze dne 27. 10. 2004.

⁵⁵ Srov. náleží Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 192/05 ze dne 11. 7. 2007 ve věci *Telefónica O2*, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 A 126/2002-27 ze dne 27. 10. 2004.

- do 31. 8. 2009. Za podstatné Úřad považuje, že jednání soutěžitele KMV, které je předmětem tohoto správního řízení, představuje pokračující správní delikt.
73. Aby bylo lze posoudit dílčí útoky (uzavírání jednotlivých dohod o zákazu exportu) jako pokračování ve správním deliktu, musí být kumulativně naplněny čtyři následující znaky, a to i) útoky musí naplňovat stejnou skutkovou podstatu, ii) musí být vedeny jednotným záměrem, iii) musí být spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení a iv) blízkou souvislostí časovou a v předmětu útoku.
74. První podmínka, tj. že útoky musí naplňovat stejnou skutkovou podstatu, je splněna. Dílčí útoky zahrnuté pod skutek popsany ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí naplňují totožné skutkové podstaty uvedené v § 3 odst. 1 zákona, resp. čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES, a představují tedy uzavírání a plnění zakázaných dohod narušujících soutěž.
75. I druhá podmínka subjektivní souvislosti, kdy dílčí útoky musí být vedeny jednotným záměrem, je dle Úřadu splněna. Subjektivní souvislost tu spočívá v postupném uskutečňování jednotného záměru, který zde musí být již na počátku pokračování ve správním deliktu, tj. při prvním dílčím útoku, neboť jediný správní delikt musí vyplývat z jediné vůle delikventa. Přitom platí, že jednotlivé útoky jsou po subjektivní stránce spojeny jedním a týmž záměrem v tom smyslu, že delikvent již od počátku zamýšlí aspoň v nejhrušších rysech i další útoky a že po objektivní stránce se tyto jednotlivé útoky jeví jako postupné realizování tohoto jediného záměru.⁵⁶
76. Z provedeného dokazování, jež se týkalo uzavírání a plnění dohod o zákazu exportu, lze dle názoru Úřadu jednoznačně dovodit, že jednání vymezené ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí představuje *stejnorodý způsob jednání*. Proto lze důvodně předpokládat, že soutěžitel KMV byl již od počátku svého deliktního jednání veden (přínejmenším v nejhrušších rysech) jednotným záměrem, a to uzavíráním dohod o zákazu exportu. Tomuto závěru svědčí mj. skutečnost, že soutěžitel KMV dohody o zákazu exportu implementoval zejména do vzorových smluv (srov. Posuzované smlouvy). Třetí znak pokračování ve správním deliktu je tak rovněž naplněn.
77. Poslední podmínkou je blízká časová souvislost a předmět útoku. Blízká časová souvislost útoků je dána tím, že tyto byly páčány kontinuálně od 1. 2. 1999 do 17. 12. 2008. Podmínka blízké souvislosti v předmětu útoku je pak naplněna tím, že útoky v případě uvedeného skutku dopadaly zejména na velkoobchodní odběratele soutěžitele KMV na vymezených relevantních trzích, přičemž jejich cílem byl zákaz exportu.
78. Úřad uzavírá, že skutek popsany ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí představuje jednočinný souběh dvou pokračujících správních deliktů. Prvním deliktem je porušení zákazu uvedeného v § 3 odst. 1 zákona počínajícím 1. 2. 1999 a končícím 17. 12. 2008 (tento delikt v sobě zahrnuje jak porušení zákona č. 63/1991 Sb., tak zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009). Tyto právní normy chrání totožný zájem, tj. stanovují zákaz a neplatnost dohod, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže. Druhý delikt Úřad vymezuje jako porušení čl. 81 Smlouvy ES, přičemž spáchání deliktu zahrnuje období od 1. 5. 2004 do 17. 12. 2008.

⁵⁶ Srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR č.j. 2 Tzf 3/72 ze dne 2. 11. 1972.

79. Na podporu shora uvedeného odkazuje Úřad na judikaturu správních soudů ohledně kvalifikace soutěžních deliktů jako deliktů pokračujících, kdy uzavírání dohod o zákazu zpětného dovozu bylo vyhodnoceno jako dílčí útoky pokračujícího deliktu.⁵⁷
80. K délce porušování zákona, jakož i Smlouvy ES soutěžitelem KMV Úřad uvádí, že jako okamžik ukončení protisoutěžního jednání Úřad považuje datum, kdy soutěžitel KMV začal činit kroky k odstranění protisoutěžního jednání, tj. uzavřel první dodatek Posuzovaných smluv. Úřad tak akceptuje skutečnost, že odběratelé soutěžitele KMV nejsou účastníky řízení, kterým by Úřad byl oprávněn ze zákona ukládat splnění opatření; tito tak nemusí s uzavřením dodatku vyslovit souhlas a soutěžitel KMV nemůže uzavření dodatku co do okamžiku jejich akceptace druhou stranou objektivně ovlivnit. Úřad dospěl k závěru, že soutěžitel KMV v rámci správního řízení prokázal, že učinil veškeré spravedlivě požadované úsilí k odstranění závadného stavu.

Aplikace čl. 81 Smlouvy ES

81. Rovněž na komunitární úrovni došlo ke změně předpisů souvisejících s ochranou hospodářské soutěže. Jedná se o Lisabonskou smlouvu pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství (dále též „Lisabonská smlouva“), která nabyla účinnosti k 1. 12. 2009. Vedle přejmenování Smlouvy ES nově na Smlouvu o fungování Evropské unie,⁵⁸ došlo rovněž k přečíslování článků původní Smlouvy ES, kdy čl. 81 Smlouvy ES je nyní obsažen v čl. 101 Smlouvy o fungování Evropské unie. Nové ustanovení čl. 101 Smlouvy o fungování Evropské unie je však zcela totožného znění jako ustanovení čl. 81 Smlouvy ES. S ohledem na skutečnost, že jednání soutěžitele KMV bylo ukončeno před účinností Lisabonské smlouvy (srov. níže), přičemž na komunitární úrovni nově nedošlo ke změnám týkajícím se posuzování zakázaných dohod narušujících soutěž, Úřad posuzuje jednání soutěžitele KMV v tomto správním řízení dle Smlouvy ES, tj. před její změnou Lisabonskou smlouvou.
82. Úřad se tedy zabýval otázkou, zda na jednání soutěžitele KMV posuzované ve správním řízení lze aplikovat čl. 81 Smlouvy ES. Podle čl. 3 odst. 1 Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy (Smlouva ES) jsou národní soutěžní úřady povinny aplikovat čl. 81 Smlouvy ES na dohody, které mohou ovlivnit obchod mezi členskými státy. Skutečnost, zda posuzované dohody mohou ovlivnit obchod mezi členskými státy Evropského společenství (dále též „ES“), hodnotil Úřad v souladu s Oznámením Komise – Pravidla pro pojem dopadu na obchod mezi členskými státy obsažený v čl. 81 a 82 Smlouvy (dále též „Pravidla Komise“).⁵⁹
83. Je-li dohoda již ze své podstaty způsobilá ovlivnit obchod mezi členskými státy (např. se týká importu či exportu nebo pokrývá více členských států), existuje podle čl. 53 Pravidel Komise vyvratitelná domněnka, že dopady těchto dohod na obchod mezi členskými státy jsou znatelné, pokud obrat stran týkající se výrobků pokrytého dohodou překračuje 40 mil. EUR. V případě dohod, které jsou ze své podstaty způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy lze rovněž zpravidla předpokládat, že jejich dopady jsou znatelné, pokud tržní podíl stran dohod přesahuje 5% podíl na trhu (s tím, že tento předpoklad se neuplatní v případě, že dohoda pokrývá pouze část členského státu).

⁵⁷ Např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 8 Afs 17/2007-107 ze dne 23. 10. 2008 ve věci *ČEZ, a.s.*

⁵⁸ Viz. čl. 2 Lisabonské smlouvy.

⁵⁹ Oznámení Komise uveřejněno v Úředním věstníku pod číslem 2004/C 101/07.

84. V případě soutěžitele KMV se jedná o dohody o zákazu exportu, jež jsou ze své podstaty způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy. Podíl soutěžitele KMV na trhu přírodních neochucených vod a na trhu sycených nealkoholických nápojů v ČR dosahoval v posuzovaném období, tj. od roku 1999 do současnosti, vyšších hodnot než je 5 %, resp. soutěžitel KMV takto stanovený 5 % podíl překračoval i na trhu nesycených nealkoholických nápojů (v letech [...],[...],[...] až [...]). Je tak splněna jedna z podmínek stanovená Pravidly Komise, jež je dostačující pro konstatování, že dohody o zákazu exportu uzavírané soutěžitelem KMV mohou znatelně ovlivnit obchod mezi členskými státy.
85. S ohledem na shora uvedené dospěl Úřad k závěru, že dohody obsažené v Posuzovaných smlouvách nelze vyloučit z aplikace čl. 81 Smlouvy ES. Úřad se proto v dalším (srov. níže) zabýval otázkou, zda předmětné dohody porušují též shora uvedené ustanovení.

VII.1. Dohody o zákazu exportu

86. Dohody o zákazu exportu nealkoholických nápojů byly uzavírány soutěžitelem KMV, přičemž byly obsaženy v ustanoveních Posuzovaných smluv (srov. část III. *Zjištěné skutečnosti* odůvodnění tohoto rozhodnutí).

Formální stránka zakázané dohody

87. Zákon v § 3 odst. 1 ve spojení s § 3 odst. 2 písm. c) považuje za zakázané výslovně dohody obsahující rozdělení trhu. Dohody o zákazu exportu představují závažné formy zakázaných dohod, neboť směřují k rozdělení trhu, a znemožňují tak odběratelům svobodné rozhodování o tom, komu nabyté zboží prodat.
88. Při rozhodování o tom, zda je dohoda podle čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES zakázána, není třeba se zabývat skutečnými dopady této dohody na hospodářskou soutěž, jestliže cílem takové dohody je omezení či narušení soutěže v rámci společného trhu.⁶⁰ Posouzení musí být podle obsahu dohody a ekonomických souvislostí.⁶¹ Protisoutěžní cíl nebo výsledek tak nepředstavuje kumulativní, nýbrž alternativní podmínky pro deklaraci, zda posuzovaná praktika spadá pod zákaz dle čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES.⁶² Dohody tedy představují porušení čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES, i když chybí prokázání protisoutěžních dopadů na společný trh.⁶³ Přestože koncept zakázaných dohod předpokládá jednání účastníků se soutěžitelů na trhu, nutně nepředpokládá, že takové jednání způsobí specifické dopady omezující či narušující soutěž.⁶⁴ Podle ustálené evropské judikatury představují dohody o zákazu exportu, jež mají narušení soutěže za cíl, ve smyslu čl. 81 Smlouvy ES tzv. dohody s tvrdým jádrem (*hard-core restrictions*). Tyto dohody

⁶⁰ Srov. např. rozsudek ESD ve spojených případech 56/64 a 58/64 ve věci *Constens S.a.R.L. a Grundig-Verkaufs-GmbH v Komise*, [1966] ECR 299, či rozsudek ESD C-105/04 P ve věci *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied v Komise*, [2006] ECR I-8725.

⁶¹ Srov. např. rozsudek ESD ve spojených případech 29/83 a 30/83 ve věci *Compagnie Royale Asturienne des Mines SA and Rheinzink GmbH v Komise*, [1984] ECR 1679, rozsudek ESD C-551/03 P ve věci *General Motors BV v Komise*, [2006] ECR I-3173, či rozsudek ESD C-209/07 ze dne 20. 11. 2008 ve věci *Competition Authority v Beef Industry Development Society Ltd, Barry Brother (Carrigmore) Meats Ltd*.

⁶² Srov. např. rozsudek ESD C-8/08 ze dne 4. 6. 2009 ve věci *T-Mobile Netherlands BV e.a.*

⁶³ Srov. např. rozsudek ESD C-199/02 P ve věci *Hüls AG v Komise*, [1999] ECR I-4287.

⁶⁴ Srov. např. rozsudek ESD C-199/02 P ve věci *Hüls AG v Komise*, [1999] ECR I-4287, rozsudek ESD C-49/92 P ve věci *Komise v Anic Participazioni SpA*, [1999] ECR I-4125, či rozsudek SPS T-9/99 ve věci *HFB and others v Komise*, [2002] ECR II-1487.

mají vždy již ze své podstaty negativní dopad na obchod mezi členskými státy, tj. na hospodářskou soutěž na společném evropském trhu.⁶⁵

89. Úřad proto na základě ve správním řízení zjištěných skutečností dospěl k závěru, že Posuzované smlouvy, resp. v nich obsažené **dohody o zákazu exportu naplňují formální stránku zakázaných dohod narušujících soutěž, které jsou podle § 3 odst. 1 zákona, jakož i čl. 81 Smlouvy ES zakázané a neplatné.**

Materiální stránka zakázané dohody

90. Narušení hospodářské soutěže či alespoň možnost jejího narušení plynoucí z dohody je nezbytným materiálním znakem skutkové podstaty uvedeného správního deliktu. Z dikce § 3 odst. 1 zákona vyplývá, že zákon chrání hospodářskou soutěž nejen před faktickým, ale též před potenciálním narušením. Tento názor potvrzuje i judikatura českých soudů.⁶⁶
91. Úřad se proto dále zabýval otázkou, zda dohody o zákazu exportu obsažené v Posuzovaných smlouvách hospodářskou soutěž na vymezených relevantních trzích fakticky narušily či jen potenciálně narušit mohly. Každá dohoda musí být posouzena ve svém ekonomickém kontextu a zvláště ve světle konkrétního relevantního trhu, k němuž se vztahuje. Pro posouzení dopadu posuzovaných dohod je nezbytné zjištění délky jejich uplatňování a podílu trhu zavázaného zakázanými ujednáními.
92. Úřad v rámci správního řízení prokázal, že dohody o zákazu exportu byly v Posuzovaných smlouvách I obsaženy již od roku 1999. Zákaz exportu ovlivňoval tedy smluvní vztahy soutěžitele KMV, resp. svobodnou vůli jeho odběratelů po dobu 10 let, což lze z hlediska soutěžního hodnotit jako období dlouhodobé.
93. Dle zjištění Úřadu vyváželi mimo území ČR [...] odběratelé, kteří měli se soutěžitelem KMV v Posuzovaných smlouvách I sjednané dohody o zákazu exportu. Odběratelé, kteří vyváželi nealkoholické nápoje mimo území ČR a kteří neměli se soutěžitelem KMV uzavřeny smlouvy obsahující dohody o zákazu exportu, pak do zahraničí vyváželi se souhlasem soutěžitelem KMV. Ostatní odběratelé, jež měli se soutěžitelem KMV uzavřeny Posuzované smlouvy I obsahující zákaz vývozu, tento dodržovali, tzn. že nealkoholické nápoje ve sledovaném období nevyvezli, tudíž dohody o zákazu exportu z území ČR plnili.
94. Vedle dohod o zákazu exportu obsažených v Posuzovaných smlouvách I uzavíraných s tuzemskými odběrateli byly obdobné dohody o zákazu exportu uzavírány soutěžitelem KMV i v Posuzovaných smlouvách Ia sjednávaných se zahraničními odběrateli.
95. Zakázané dohody o zákazu exportu byly obsaženy rovněž v Posuzovaných smlouvách II a IIa uzavíraných jak s tuzemskými odběrateli, tak zahraničním odběratelem. Tímto soutěžitel KMV zajišťoval teritoriální ochranu svých odběratelů, resp. rozdělení teritorií.

⁶⁵ Srov. např. na rozhodnutí Evropské komise IV/29.702 ze dne 25. 11. 1980 ve věci *Johnson & Johnson*, publikováno v Úředním věstníku ES 1980/L 377/16; rozsudek Soudu prvního stupně T-43/91 ze dne 7. 7. 1994 ve věci *Dunlop Slazenger International Ltd.*, [1994] ECR II-441 či rozhodnutí Evropské komise IV/32.725 ze dne 15. 7. 1992 ve věci *Viho/Parker Pen*, publikováno v Úředním věstníku ES 1992/L 233/27.

⁶⁶ Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 19/2006-55 ze dne 9. 1. 2007 ve věci *Komory veterinárních lékařů ČR*.

96. Úřad neprokázal, že by soutěžitel KMV dodržování dohod o zákazu exportu nealkoholických nápojů svými odběrateli kontroloval, vymáhal či sankcioval.
97. Navzdory tomu však mohlo podle názoru Úřadu dojít k omezení rozhodovací autonomie odběratelů při výběru svého zákazníka, resp. území, na které budou tito dodávat. Dohody o zákazu exportu jsou způsobilé mít negativní dopad na kvalitu a intenzitu hospodářské soutěže. Rozsah potenciálních dopadů těchto dohod je v konkrétním případě umocněn pozicí soutěžitele KMV zejména na trhu [...], na němž soutěžitel KMV dosahuje dlouhodobě vysokého tržního podílu.
98. Skutečnost, že oslovení odběratelé necítili předmětnou dohodu jako omezující, lze dle názoru Úřadu považovat za vyjádření souhlasu těchto odběratelů s rozdělením území. Navíc, ve většině případů byly dohody odběrateli spontánně dodržovány, což nevyžadovalo kontrolu ze strany soutěžitele KMV. Jsou-li odběratelé nealkoholických nápojů vzájemně ve vztahu konkurenčním (horizontálním), pak plnění, resp. dodržování dohod o zákazu exportu z jejich strany vytváří stejný efekt jako horizontální dohody o rozdělení trhu na teritoriálním principu.
99. Úřad shrnuje, že negativním následkem dohod o zákazu exportu na vertikální úrovni by mohlo být omezení soutěže na vymezených relevantních trzích v rámci jedné značky (*intra brand* soutěž), což dodavateli umožňuje dělit společný trh, a tím bránit jeho integraci. Stejně tak posuzované dohody o zákazu exportu mohly způsobit zúžení počtu subjektů, které by zboží nakoupené od soutěžitele KMV mohli vyvážet. Na základě dohody o zákazu exportu mohli současně distributoři zboží být omezeni ve výběru konečného zákazníka, což se zpětně negativně odráží na konečných spotřebitelích, kteří nemohou poptávat zboží od některých prodávajících. Dohody o zákazu exportu tak přispívají, resp. v konečném důsledku mohou vést k uzavření trhu pro přístup konkurenčního zboží v rámci této značky. Tím mohou mít negativní dopad i na průběh soutěže mezi značkami.
100. S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že dohody o zákazu exportu mají potenciální negativní dopad na hospodářskou soutěž ve smyslu § 3 odst. 1 zákona. Úřad proto uzavírá, že materiální stránka pro naplnění správního deliktu dle uvedených ustanovení zákona **byla u dohod o zákazu exportu** obsažených v Posuzovaných smlouvách **prokázána ve formě možného narušení hospodářské soutěže**.

Zvláštní podmínky aplikace čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES

101. Z hlediska posouzení dopadů na obchod mezi členskými státy jsou dohody o zákazu exportu jedny z nejzávažnějších, neboť vytvářejí bariéru pro rozvoj společného trhu mezi členskými státy ES. Tyto dohody jsou ze své podstaty způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy, neboť mají přímý vliv na průběh obchodu mezi těmito státy, a to v zásadě bez ohledu na to, zda omezují soutěž či nikoli.⁶⁷ Z evropské judikatury (srov. shora) vyplývá, že ustanovení, jehož cílem je omezit kupujícího v dalším prodeji nebo exportu zboží, které nakoupil, je ze své podstaty způsobilé dělit trhy, a tudíž ovlivnit obchod mezi členskými státy ES.⁶⁸

⁶⁷ Srov. bod 62 Pravidel Komise.

⁶⁸ Srov. např. rozsudek SPS T-175/95 ze dne 19.5.1999 ve věci *BASF Coatings*, [1999] ECR II-1581.

102. Úřad dospěl k závěru, že dohody o zákazu exportu obsažené v Posuzovaných smlouvách byly způsobilé znatelně ovlivnit obchod mezi členskými státy, neboť ze své podstaty mají vliv na průběh obchodu mezi členskými státy ES a vzhledem k [...] tržnímu podílu soutěžitele KMV, zejména na trhu [...], je potenciální ovlivnění obchodu dostatečně citelné, resp. znatelné. Úřad proto uzavírá, že je naplněna podmínka znatelnosti dopadu na obchod mezi členskými státy EU, tj. dohody o zákazu exportu obsažené v Posuzovaných smlouvách naplňují znaky správního deliktu podle čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES.

VII.2. Vynětí ze zákazu

103. Po zhodnocení, že dohody o zákazu exportu obsažené v Posuzovaných smlouvách spadají pod zákaz dohod dle § 3 odst. 1 zákona a čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES, Úřad dále zkoumal, zda tyto dohody nejsou ze zákazu vyňaty na základě aplikace pravidla *de minimis*, na základě blokových výjimek či na základě aplikace vynětí ze zákazu dohod dle § 3 odst. 4 zákona či dle čl. 81 odst. 3 Smlouvy ES.

Pravidlo de minimis

104. Legislativní změny, kterými prošla národní úprava pravidla *de minimis*, Úřad ve svých rozhodnutích pravidelně podrobně popisoval⁶⁹ s tím, že aplikuje právní úpravu, která je pro účastníky příznivější.⁷⁰ Pro posuzovaný případ tedy platí, že uvedené pravidlo se použije na vertikální dohody, pokud společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu nepřevyšuje 15 % a dohody neobsahují tzv. dohody s tvrdým jádrem (určení cen, poskytnutí odběrateli úplné ochrany na vymezeném trhu apod.); takovéto dohody jsou vyňaty ze zákazu dohod spadajících jinak formálně pod § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009.

105. Národní pravidlo *de minimis* nevylučuje ze své aplikace dohody o zákazu exportu. Jinými slovy, v případě dohod o zákazu exportu je třeba zjistit výši tržních podílů soutěžitelů a ověřit, zda jimi uzavřené dohody o zákazu exportu nejsou z působnosti § 3 odst. 1 zákona vyňaty na základě § 6 zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009.

106. Jelikož soutěžitel KMV nedosahuje na trhu [...] v posuzovaném období podílu převyšujícího 15 %, jsou posuzované dohody o zákazu exportu ve vztahu k tomuto relevantnímu trhu vyňaty. Stejný právní závěr lze učinit též ve vztahu k dohodám o zákazu exportu na trhu [...], zde však vzhledem k vývoji tržního podílu soutěžitele KMV pouze pro rok 1999. Od roku 2000 na trhu [...] a po celé posuzované období na trhu [...] nelze na posuzované dohody uzavírané soutěžitelem KMV překračující hranici 15% tržního podílu pravidlo *de minimis* aplikovat.

107. V komunitárním měřítku lze na dohody zanedbatelného významu aplikovat pravidla stanovená v Oznámení Komise o dohodách menšího významu, které výrazně neomezují hospodářskou soutěž podle čl. 81 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství (*de minimis*) – dále též „Oznámení *de minimis*“.⁷¹ Oznámení *de minimis* však vylučuje z aplikace výjimky ty dohody, které omezují území, nebo zákazníky, kterým kupující

⁶⁹ Srov. např. rozhodnutí *Kofola*, odst. 181 – 182.

⁷⁰ Srov. náleze Ústavního soudu č. II. ÚS 192/05 ze dne 11. 7. 2007 ve věci *Telefónica O2*.

⁷¹ Oznámení *de minimis* uveřejněno v Úředním věstníku pod číslem C 368, 22/12/2001 S. 0013 - 0015.

může prodávat smluvní zboží. Právě takový charakter má dohoda o zákazu exportu, a proto takovéto dohody uzavírané soutěžitelem KMV v Posuzovaných smlouvách nelze vyjmout ze zákazu stanoveného v čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES.

108. Úřad proto uzavírá, že dohody o zákazu exportu obsažené v Posuzovaných smlouvách podle českého práva **nepodléhají vynětí** ze zakázaných dohod ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009, v letech **1999 až 2009** na trhu [...] a v letech **2000 – 2009** na trhu [...]. Podle **komunitárního de minimis pravidla** dohody o zákazu exportu obsažené v Posuzovaných smlouvách **nepodléhají vynětí na žádném z vymezených relevantních trhů**, a to od okamžiku vstupu ČR do EU, tj. od 1. 5. 2004.

Blokové výjimky

109. Ust. § 4 zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009, zavedlo pravidlo o přímé aplikovatelnosti blokových výjimek vydaných na komunitární úrovni i pro vztahy bez komunitárního prvku. Dle čl. 4 písm. b) Nařízení Komise č. 2790/1999 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy ES na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě, se vynětí ze zákazu dohod nevztahuje na dohody, které přímo nebo nepřímo omezují území nebo zákazníky, kterým může odběratel dále prodávat smluvní zboží s určitými tam stanovenými výjimkami (např. je povoleno omezení aktivního prodeje směrem do výlučného území nebo výlučné skupině zákazníků vyhrazené dodavateli, pokud toto opatření neomezuje prodeje ze strany zákazníků kupujícího).⁷²
110. Úřad posoudil dohody o zákazu exportu obsažené v Posuzovaných smlouvách (vyjma dohod podléhajících vynětí podle českého pravidla *de minimis*) a dospěl k závěru, že se týkají omezení aktivních a pasivních prodejů, neboť odběratelé byli omezeni v území, na kterém, a osobách, kterým mohli dále prodávat zboží nakoupené od soutěžitele KMV. Z tohoto důvodu tak **nelze** dohody o zákazu exportu obsažené v Posuzovaných smlouvách **vyjmout** ze zakázaných dohod na základě **blokové výjimky**.

Aplikace § 3 odst. 4 zákona a čl. 81 odst. 3 Smlouvy ES

111. V případě, že dohodu ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009, na níž se nevztahuje vynětí ze zákazu dohod dle § 6 odst. 1 zákona (pravidlo *de minimis*), nelze podřadit ani pod blokovou výjimku, je nutno se dále zabývat, zda taková dohoda nespĺňuje podmínky pro vynětí ze zákazu dohod dle § 3 odst. 1 zákona na základě zákonné výjimky ve smyslu § 3 odst. 4 zákona, resp. podmínky pro vynětí ze zákazu čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES na základě splnění podmínek obsažených v čl. 81 odst. 3 Smlouvy ES. V souladu s uvedenými ustanoveními zákona a Smlouvy ES se zákaz dohod nevztahuje na dohody, jestliže jsou splněny kumulativně tam uvedené podmínky; nesplnění byť i jedné podmínky vylučuje vynětí dohody ze zákazu dohod prostřednictvím individuální výjimky a není nutné se zabývat otázkou splnění dalších podmínek.

⁷² Pro úplnost Úřad dodává, že dříve, resp. do 1. 10. 2005 byly obdobně vyčleněny dohody obsahující tvrdá omezení ze zákazu dohod dle Vyhlášky Úřadu č. 198/2001 Sb., o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž podle § 3 odst. 1 zákona pro určité druhy vertikálních dohod. Tzn. ani v tomto období nemohly být dohody o zákazu exportu uzavírané soutěžitelem KMV vyňaty ze zákazu dohod.

112. Jedna z podmínek aplikace vynětí ze zákazu dohod narušujících soutěž obsažená v § 3 odst. 4 písm. b) zákona stanoví, že posuzované dohody nesmí soutěžitelům uložit omezení, která nejsou nezbytná k dosažení zlepšení výroby nebo distribuce zboží nebo k podpoře technického či hospodářského rozvoje. Obdobně je tato podmínka stanovena v čl. 81 odst. 3 písm. a) Smlouvy ES.
113. Soutěžitel KMV na svou obranu argumentoval tím, že při vývozu nealkoholických nápojů je nezbytné zajistit jejich označování v souladu s příslušnými právními předpisy země určení. Za tím účelem provedl Úřad analýzu právních předpisů jednak na úrovni národní, ale i nadnárodní – evropské. Dospěl při tom k obdobnému závěru, jaký uvedl soutěžitel KMV, tj. že v rámci EU existují na národní úrovni poměrně významné odlišnosti týkající se jak rozsahu označování, tak i jazykových požadavků, a to i přes snahu o harmonizaci označování balených vod.⁷³ Z provedené analýzy rovněž vyplynulo, že kontrola dodržování předpisů týkajících se označování i dovážených nealkoholických nápojů je ponechána v kompetenci každého členského státu EU. Podstatné však je, že za porušení předpisů platných pro označování potravin na území jiného členského státu EU není sankcionován subjekt, který výrobek vyrobil, ale subjekt (prodejce či distributor), jenž výrobek na trh příslušného členského státu EU uvedl.⁷⁴
114. Tyto závěry Úřadu podporuje rovněž rozhodnutí [...] potravinářské inspekce z ledna roku 2007. Tímto rozhodnutím byl sankcionován dovozce minerálních vod a nealkoholických nápojů z produkce soutěžitele KMV za etiketu [...] (byť vytvořenou soutěžitelem KMV ve spolupráci s lokálními odborníky), která neodpovídala příslušným národním předpisům o označování přírodních minerálních vod. Kromě sankce byl vydán i zákaz prodeje produktů soutěžitele KMV na [...] trhu. Dle sdělení soutěžitele KMV pak související negativní kampaň poškodila nejen postavení výrobků soutěžitele KMV na [...] trhu, ale též pověst soutěžitele KMV u jeho obchodních partnerů.
115. Soutěžitel KMV není tedy při vývozu jím produkováných výrobků odpovědný v případě porušení národních předpisů o označování nealkoholických nápojů, pokud tento vývoz nerealizuje sám. Neplnění předpisů země určení týkajících se označování nealkoholických nápojů ze strany jeho odběratelů může však mít dopad na dobré jméno soutěžitele KMV, jakož i na možnost vývozu jeho zboží. Dle názoru Úřadu přesto existují jiné způsoby dosažení totožného cíle, než soutěžitelem KMV uzavírané dohody o zákazu exportu. Tento názor opírá Úřad mj. o navržená opatření předložená soutěžitelem KMV, jež protisoutěžní ustanovení obsahující dohody o zákazu exportu obsažená v Posuzovaných smlouvách nahradila. Úřad tedy dospěl k závěru, že podmínka aplikace individuální výjimky obsažená jak v § 3 odst. 4 písm. b) zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009, tak v čl. 81 odst. 3 písm. a) Smlouvy ES není naplněna.

⁷³ Srov. např. Směrnice Rady 80/777/EHS ze dne 15. 7. 1980 o sblížení právních předpisů členských států EU týkajících se využívání a prodeje přírodních minerálních vod, ve znění Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/70/ES ze dne 28. 10. 1996 (dle čl. 10 této Směrnice jsou členské státy povinny přijmout veškerá nezbytná opatření, aby nebylo bráněno obchodování s přírodními minerálními vodami uplatňováním neharmonizovaných vnitrostátních předpisů týkajících se mj. označování přírodních minerálních vod); nebo Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. 1. 2002, kde je upravena povinnost podniků ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce plnit odpovídající požadavky potravinového práva s tím, že jeho dodržování, sledování a ověřování zajišťují členské státy EU, které rovněž stanoví pravidla pro opatření a sankce použitelné při porušení potravinového práva (čl. 17 odst. 2 Nařízení).

⁷⁴ Např. § 16 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů, nebo § 19 zákona č. 152/1995 Z.z., o potravinách, ve znění pozdějších předpisů.

116. Při posouzení aplikace § 3 odst. 4 zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009, resp. čl. 81 odst. 3 Smlouvy ES na dohody uzavírané soutěžitelem KMV Úřad dospěl k závěru, že nedošlo ke kumulativnímu naplnění všech podmínek stanovených v citované právní normě pro uplatnění vynětí ze zákazu dohod, neboť nebyla splněna podmínka stanovená v § 3 odst. 4 písm. b) zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009, jakož i podmínka stanovená v čl. 81 odst. 3 písm. a) Smlouvy ES.

Závěr právního posouzení

117. Úřad tak uzavírá, že dohody o zákazu exportu obsažené v Posuzovaných smlouvách splňují jak formální, tak i materiální stránku skutkové podstaty zakázané dohody narušující soutěž ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009 (vyjma dohod podléhajících vynětí podle českého pravidla *de minimis*), a čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES.

118. Úřad konstatuje, že jednání popsané ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí představující jeden skutek a dva delikty (srov. část IX.2. *Určení nejprísněji trestného deliktu* odůvodnění tohoto rozhodnutí) vykazuje personální jednotu, přičemž ve výroku je označeno prostřednictvím účastníků řízení. Úřad tak učinil za účelem přesnosti skutkové věty, kdy identifikuje jednotlivé právnické osoby v rámci jednoho soutěžitele (soutěžitele KMV), jakožto ty, které uzavřely dohody o zákazu exportu.

119. Úřad tedy rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí.

VIII. Subjektivní stránka deliktu

120. Ačkoliv je odpovědnost za protisoutěžní jednání spočívající v uzavření zakázané dohody narušující soutěž odpovědností objektivní, konstrukce zákona předpokládá možnost uložení pokuty či opatření k nápravě za protisoutěžní delikt pouze tehdy, jestliže k porušení zákona dochází zaviněně, resp., slovy zákona, úmyslně nebo z nedbalosti (§ 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009).

121. Při hodnocení subjektivní stránky popsaného správního deliktu Úřad vzal v potaz skutečnost, že v průběhu správního řízení Úřad nezajistil žádný přímý či nepřímý důkaz, který by svědčil o úmyslu soutěžitele KMV porušit vytýkaným jednáním zákon. Podle všech v rámci správního řízení ověřených skutečností nebylo včlenění dohod o zákazu exportu do smluv uzavíraných soutěžitelem KMV činěno s úmyslem zakázat vývoz jím produkováných výrobků. Podle vyjádření soutěžitele KMV byla jeho cílem snaha zabránit možným negativním následkům, které by mohly vzniknout v souvislosti s nedodržením legislativních předpisů země určení týkajících se označování nealkoholických nápojů produkováných soutěžitelem KMV. Úřad rovněž ověřil, že v případě, kdy odběratelé projeví zájem o vývoz nealkoholických výrobků, bylo jim toto ze strany soutěžitele KMV umožněno. Ve většině případů se sám soutěžitel KMV angažoval v zajištění příslušného označení svých výrobků potřebnou etiketou, jakož i propagací v zemi určení.

122. Ze strany soutěžitele KMV navíc nebyla žádným způsobem činěna kontrola dodržování dohod o zákazu exportu. Poté, co Úřad zahájil správní řízení, byly ze strany soutěžitele KMV činěny kroky k odstranění Úřadem namítaného stavu.

123. Po posouzení postupu soutěžitele KMV Úřad dospěl k závěru, že soutěžitel KMV neměl vůli narušit hospodářskou soutěž, tj. nechtěl způsobit škodlivý následek, avšak bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tak nezpůsobí. Z tohoto důvodu Úřad kvalifikuje uvedené jednání soutěžitele jako porušení zákona z **nedbalosti**.

IX. Odůvodnění výše pokuty

124. Podle § 22 odst. 2 zákona může Úřad soutěžitelům uložit pokutu do výše 10 milionů Kč nebo do výše 10 % z čistého obrátu dosaženého za poslední ukončené účetní období, jestliže úmyslně nebo z nedbalosti porušili zákaz stanovený v § 3 odst. 1 zákona. Dle § 22 odst. 2 zákona Úřad rovněž ukládá pokuty v řízeních o porušení čl. 81 Smlouvy ES (viz § 21a odst. 5 zákona). Při rozhodování o výši pokuty přihlédne Úřad zejména k závažnosti, případnému opakování a délce trvání porušování zákona.
125. Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení Úřadu, které se v konkrétním případě odvíjí od posouzení skutkových okolností daného případu. Při stanovení konkrétní výše pokuty se předně musí vyjít ze zákonných (zákonem předepsaných) kritérií, která tato pokuta má v sobě odrážet, a to ze závažnosti deliktu, délky jeho trvání a případného opakování protisoutěžního jednání.
126. Dále pak Úřad v konkrétní výši pokuty zohlední další jím zjištěná specifika případu, která jsou vzhledem k jejich charakteru pro stanovení pokuty relevantní,⁷⁵ přičemž vychází z uveřejněné metodiky nazvané „Zásady postupu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže při stanovování výše pokut podle § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění (dále též „Zásady“).⁷⁶

IX.1. Přičitatelnost protisoutěžního jednání

127. Úřad v rámci správního řízení předně prokázal, že soutěžitel KMV v průběhu let 1999 až 2009 uzavíral a plnil dohody o zákazu exportu, jež byly obsaženy v Posuzovaných smlouvách a jež představují pokračující správní delikty (srov. část VII. *Právní posouzení* odůvodnění tohoto rozhodnutí). Po zjištění, že Posuzované smlouvy, resp. dohody o zákazu exportu, byly v průběhu let 2001 až 2009 uzavírány jednotlivě společnostmi KMV a HBSW, jež společně náleží do jedné hospodářské jednotky, zabýval se Úřad otázkou přičitatelnosti prokazaného protisoutěžního jednání jednotlivými společnostmi tvořícími soutěžitele KMV (srov. část II.1. *Soutěžitel – hospodářská jednotka* odůvodnění tohoto rozhodnutí).
128. Jak již bylo uvedeno shora (srov. část II.1. *Soutěžitel – hospodářská jednotka* odůvodnění tohoto rozhodnutí), rozhodl Úřad v souladu se zásadou jedné hospodářské jednotky a konceptu soutěžitele uložit pokutu za protisoutěžní jednání soutěžitele KMV, toliko společnosti KMV, neboť tato je mateřskou společností společnosti HBSW, a určuje tak její soutěžní jednání. [...].

⁷⁵ Srov. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 20/2006 ze dne 29. 5. 2007 ve věci *Telefónica O2*.

⁷⁶ Srov. <http://www.compet.cz/hospodarska-soutez/kartely-a-dominance/zasady-stanovovani-pokut/>.

IX.2. Určení nejpřísněji trestného deliktu

129. Úřad ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí posuzoval jednání soutěžitele KMV spočívající v uzavírání a plnění dohod o zákazu exportu, jež představuje porušení jak zákona, tak Smlouvy ES.
130. Pro uložení pokuty je nejprve třeba vymezit skutek a delikt posuzovaného jednání. Recentní judikatura ukládá správním orgánům rozhodujícím o sankci za jiné správní delikty spáchané ve vícečinném či jednočinném souběhu uvést, za který delikt je pokuta primárně ukládána a způsob zohlednění spáchání dalších deliktů dle absorpční zásady. Ta spočívá v uložení sankce za nejpřísněji postižitelný delikt, přičemž skutečnost, že účastník řízení spáchal souběžně více deliktů (srov. dále), zvyšuje závažnost sankcionovaného protiprávního jednání a projevuje se uložení přísnější sankce ve formě navýšení k původně stanovené sankci.⁷⁷
131. Podle ustálené judikatury správních soudů se trestnost správních deliktů řídí obdobnými principy jako trestnost trestných činů a na správní trestání lze přiměřeně vztáhnout principy trestního práva.⁷⁸
132. Za jeden skutek *de iure* se v nauce i praxi považují všechny takové projevy vůle pachatele navenek, které jsou pro tento následek kauzální, pokud jsou zahrnuty zaviněním.⁷⁹ Strukturu skutku *de iure* tvoří jednání a jím zapříčiněný následek. V tomto smyslu jsou jediným skutkem *de iure* i pokračující, hromadné a trvající delikty.⁸⁰
133. Trestnost činu se zásadně posuzuje podle doby jeho spáchání. U pokračování v trestném činu, které z hlediska trestního práva hmotného tvoří jediný skutek, se za dobu spáchání činu považuje okamžik, kdy byl ukončen poslední dílčí útok, tj. kdy se uskutečnilo poslední jednání, které tvoří s předchozím jednotu. Z toho plyne, že pokračování v trestném činu se posuzuje podle nového zákona, účinného v době ukončení pokračujícího trestného činu i tehdy, když část skutku (bez ohledu na jeho rozsah), spadá do doby účinnosti starého trestního zákona, i když je pro pachatele příznivější.⁸¹
134. Na základě výše uvedeného dospěl Úřad k závěru, že změnou formální právní úpravy, tj. zrušením zákona č. 63/1991 Sb., přijetím zákona č. 143/2001 Sb., nedochází k přerušení deliktního jednání, resp. skutku *de iure*, ale dochází pouze k posuzování tohoto deliktního jednání dle nové právní úpravy od data její účinnosti, tj. od 1. 7. 2001. Toto pravidlo je totožně aplikovatelné na případ, kdy začne souběžně s existující národní právní úpravou, tj. zákonem č. 143/2001 Sb., být na území ČR přímo aplikovatelné a vymahatelné právo evropské, tj. Smlouva ES. Se vstupem ČR do EU nedochází dle Úřadu k novému jednání (skutku), naopak toto jednání i po přistoupení kontinuálně pokračuje. Při případném dělení skutku na jednání před a po vstupu je třeba poukázat na skutečnost, že takové dělení by nelogicky přineslo u jediného pokračujícího jednání odlišný počátek běhu objektivních promlčecích lhůt pro uložení pokuty a mohlo by tak docházet k promlčení spáchaných deliktů v rozdílných lhůtách. Část

⁷⁷ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 Afs 9/2008-328 ze dne 31. 10. 2008 ve věci *RWE Transgas*.

⁷⁸ Např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135 ze dne 31. 5. 2007.

⁷⁹ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu Slovenské republiky č.j. 3 To 8/85 ze dne 19. 2. 1985, rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR č.j. 1 To 10/81 ze dne 2. 6. 1981, usnesení Nejvyššího soudu ČR č.j. 11 Tdo 1440/2008 ze dne 27. 3. 2009.

⁸⁰ Srov. výkladové stanovisko Nejvyšší státní zástupkyně ze dne 19. 6. 2003, Vykl. 7/2003.

⁸¹ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu č.j. 11 Tdo 272/2007 ze dne 27. 8. 2007.

pokračujícího skutku by se tak promlčovala dříve (platí pro skutek dokonáný k okamžiku vstupu ČR do EU), nežli část pokračujícího skutku dokonaná po vstupu ČR do EU. Tato konstrukce se Úřadu jeví neudržitelná. Jednání soutěžitele KMV jak před, tak i po přistoupení ČR k EU představuje podle názoru Úřadu jedno jednání, tj. jeden skutek, který Úřad hodnotí jako jednočinný souběh dvou pokračujících správních deliktů (viz část VII. Právní posouzení odůvodnění tohoto rozhodnutí). Prvním deliktem je porušení zákazu uvedeného v § 3 odst. 1 zákona počínajícím 1. 2. 1999 a končícím 17. 12. 2008; tento delikt v sobě zahrnuje jak porušení zákona č. 63/1991 Sb., tak zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009. Tyto právní normy chrání totožný zájem, tj. stanovují zákaz a neplatnost dohod, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže. Druhý delikt představuje porušení čl. 81 Smlouvy ES, přičemž spáchání deliktu zahrnuje období od 1. 5. 2004 do 17. 12. 2008.

135. Dále bylo pro uložení pokuty třeba určit, který ze dvou ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí specifikovaných deliktů je deliktem nejpřísněji trestným, a z něj vyjít při určení sankce v rámci tohoto správního řízení. Horní hranice sankce je ve vztahu k oběma posuzovaným deliktům totožná, neboť § 22 odst. 2 zákona se aplikuje podle § 21a odst. 5 zákona taktéž na porušení čl. 81 a 82 Smlouvy ES. V případě, že je u sbíhajících se správních deliktů stanovena sankce shodná (jako v tomto případě), pak platí, že správní orgán uloží jedinou sankci ve výměře podle některého z nich (při aplikaci zásady absorpce zohlední, že soutěžitel KMV se dopustil dalšího deliktu).
136. Úřad proto identifikuje delikt, za nějž by byla při samostatném posouzení uložena nejvyšší sankce. Při určení její výše přitom Úřad vychází zejména ze závažnosti deliktu, jeho délky a případného opakování.
137. Oba posuzované delikty bez rozdílu, zda se jedná o porušení zákona či Smlouvy ES, představují závažné delikty (srov. níže). Současně, jak bylo uvedeno výše (srov. část VII.2. *Vynětí ze zákazu* odůvodnění tohoto rozhodnutí), v případě deliktů porušení zákona není u dohod o zákazu exportu *a priori* vyloučena aplikace národního pravidla *de minimis*; takové dohody, jsou-li naplněna kritéria podílu na trhu a další podmínky § 6 odst. 2 zákona, lze proto na základě pravidla *de minimis* vyjmout ze zákazu dohod narušujících soutěž dle § 3 odst. 1 zákona, což se v posuzovaném případě týká zejména relevantního trhu [...].
138. V případě porušení Smlouvy ES nejsou dohody o zákazu exportu uplatňované skupinou KMV vyňaty dle pravidla *de minimis* ze zákazu dohod ve smyslu čl. 81 Smlouvy ES na žádném z vymezených relevantních trhů. Jinými slovy, evropská právní úprava je přísnější v posuzování dohod o zákazu exportu, neboť na takové dohody nelze pravidlo *de minimis* ani při nepřekročení stanovených hranic podílu účastníků dohody na relevantním trhu aplikovat.
139. Jelikož dohody o zákazu exportu podléhají přísnějšímu právnímu posouzení na evropské úrovni, považuje Úřad v daném případě delikt porušení čl. 81 Smlouvy ES spáchaný soutěžitelem KMV za delikt nejpřísněji trestný.
140. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že v případě prvního deliktu (porušení § 3 odst. 1 zákona) představuje tento dlouhodobé porušení zákona (necelých 10 let), zatímco druhý delikt (porušení čl. 81 Smlouvy ES) lze kvalifikovat jako porušení střednědobé (4 roky a 7 měsíců).

141. Úřad tedy za nejpřísněji trestný delikt považuje porušení čl. 81 Smlouvy ES, tj. uzavírání dohod o zákazu exportu soutěžitelem KMV, který trval od 1. 5. 2004 do 17. 12. 2008.

IX.3. Základní částka pokuty

142. Horní hranice pokuty, kterou lze na základě zákona uložit, je stanovena alternativně.⁸² V daném případě Úřad za horní hranici považoval výši 10 % z čistého obratu dosaženého soutěžitelem KMV za poslední ukončené účetní období.
143. V souladu se Zásadami je východiskem pro určení konkrétní výše pokuty tzv. základní částka pokuty, která se stanoví jako podíl hodnoty prodeje.⁸³

Hodnota prodeje

144. Hodnota prodeje je vypočítána z obratu soutěžitele dosaženého prodejem zboží či služeb, jichž se narušení soutěže přímo či nepřímo týká. Celkový obrat soutěžitele KMV na území České republiky dosáhl v roce 2008 částky překračující [...] Kč, přičemž obrat dosažený prodejem zboží, tedy obrat na vymezených relevantních trzích, činil [...] Kč. Tuto hodnotu vzal Úřad v úvahu pro určení hodnoty prodeje.⁸⁴

Závažnost

145. Základním východiskem pro stanovení výše pokuty, resp. posouzení přiměřenosti výše pokuty, je skutečnost, že sankce by měla zejména odpovídat povaze a závažnosti správního deliktu, za nějž je ukládána.⁸⁵
146. Jednání deklarované ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí, tj. uzavírání a plnění ve smyslu čl. 81 Smlouvy ES zakázaných a neplatných dohod o zákazu exportu, které mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy ES na vymezených relevantních trzích, považuje Úřad v souladu se svou ustálenou rozhodovací praxí⁸⁶ a Zásadami⁸⁷ typově za závažné porušení zákona. V případě protisoutěžního jednání, jež je považováno za typově závažný delikt, Úřad určuje výchozí podíl, jakožto základ pro výpočet základní částky pokuty, v rozmezí do 1 % hodnoty prodeje.
147. Při stanovení konkrétní výše výchozího podílu Úřad zohlednil rozsah dopadu jednání soutěžitele KMV na hospodářskou soutěž na vymezených relevantních trzích, když ve správním řízení nebyl prokázán faktický dopad zakázaných dohod na hospodářskou soutěž jako takovou. Úřad dále zohlednil, že plnění předmětných dohod o zákazu exportu nebylo u jednotlivých odběratelů ze strany soutěžitele KMV kontrolováno ani vymáháno. Narušení hospodářské soutěže vyvolané samotnou existencí zakázaných dohod o zákazu exportu tak nebylo v daném případě zesíleno aktivním jednáním soutěžitele KMV prosazujících plnění těchto zakázaných dohod.

⁸² Srov. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 31 Ca 64/2004 ze dne 31. 5. 2006 ve věci ČEZ.

⁸³ Srov. bod 17 a 18 Zásad.

⁸⁴ Úřad bere v úvahu obrat soutěžitele KMV dosažený na všech relevantních trzích, neboť při stanovení pokuty pokládá za závažnější porušení čl. 81 Smlouvy ES; na dohody o zákazu exportu nelze (na rozdíl od české právní úpravy) aplikovat pravidlo *de minimis*.

⁸⁵ Srov. bod 20 a násl. Zásad.

⁸⁶ Srov. rozhodnutí předsedy Úřadu č.j. R 17/2005-22148/2006/300 ze dne 14. 12. 2006 ve věci *Tupperware*.

⁸⁷ Srov. bod 23 Zásad.

148. Po zohlednění uvedených skutečností byl Úřadem stanoven výchozí podíl hodnoty prodeje pro výpočet pokuty ve výši [...] % z hodnoty prodeje, tj. [...] Kč.

Délka trvání deliktu

149. K délce porušování Smlouvy ES soutěžitelem KMV Úřad uvádí, že se jeho počátek vztahuje k okamžiku vstupu ČR do EU, tedy k 1. 5. 2004. Jako okamžik ukončení protisoutěžního jednání Úřad považuje datum, kdy soutěžitel KMV začal činit kroky k odstranění protisoutěžního jednání, tj. uzavřel první dodatek Posuzovaných smluv.

150. Délka porušování zákona pro účely stanovení pokuty je tak počítána od 1. 5. 2004 do 17. 12. 2008 a činí 4 roky a 7 měsíců trvání porušení Smlouvy ES. Výchozí podíl tak byl v souladu se Zásadami vynásoben koeficientem času o hodnotě [...].⁸⁸

Stanovení základní částky pokuty

151. Na základě shora uvedených úvah Úřad stanovil **základní částku pokuty** ve výši [...] **Kč**.

IX.4. Úprava základní částky pokuty

152. Úřad dále po určení základní částky pokuty podle okolností případu posoudí, zda jsou dány přitěžující či polehčující okolnosti, které jsou důvodem ke zvýšení či snížení pokuty nad či pod úroveň základní částky. Všechny přitěžující a polehčující okolnosti je třeba přitom zhodnotit jak jednotlivě, tak ve vzájemném kontextu.

Opakování

153. Úřad přihlédl ke skutečnosti, že soutěžitel KMV se porušení pravidel hospodářské soutěže dopustil **opakovaně**. Současně však Úřad zohlednil, že se soutěžitel KMV nedopustil typově shodného či obdobného jednání. Základní částku pokuty bylo třeba z tohoto důvodu **navýšit**, přičemž Úřad na základě svého uvážení rozhodl o navýšení o **5 %**.

Absorpce ostatních deliktů

154. Úřad zohlednil, že soutěžitel KMV se dopustil dalšího deliktu, než ze kterého vycházel při stanovení základní částky pokuty. Vedle porušení komunitárního práva (Smlouvy ES) se jednalo rovněž o souběžné porušení práva českého (zákona).

155. Úřad uvedené okolnosti zohlednil jako přitěžující okolnosti a základní částku pokuty dále navýšil o **10 %**.

Subjektivní stránka deliktu

156. Úřad přihlédl k formě zavinění (subjektivní stránce jednání), když šlo o **nedbalostní** jednání (viz výše). Skutečnost, že se soutěžitel KMV dopustil nedbalostního porušení zákona, odůvodňuje **snížení** základní částky pokuty o **20 %**.

⁸⁸ Srov. bod 31 Zásad.

Další okolnosti zohledněné v sankci

157. Úřad v konkrétní výši sankce zohlednil rovněž skutečnost, že většina Posuzovaných smluv, resp. v nich obsažené zakázané dohody byly soutěžitelem KMV v průběhu správního řízení **nahrazeny** ustanoveními novými, které protisoutěžní dohody neobsahují. Tuto skutečnost lze v souladu se Zásadami považovat za okolnost polehčující, odůvodňující **snížení** základní částky pokuty o **20 %**.
158. V ostatních případech, kdy ustanovení obsahující zakázané dohody ještě nebyla změněna, zavázal se soutěžitel ke splnění opatření, jež odstraní protisoutěžní stav.

Výsledná kalkulace pokuty

159. Po zohlednění všech přitěžujících a polehčujících okolností byla základní částka pokuty snížena o 25 %, tj. výsledná kalkulace pokuty činí **cca 10 mil. Kč**.

IX.5. Procedura narovnání

160. Procedura narovnání není z hlediska stanovení výše pokuty speciálně upravena. Úřad se v rámci své rozhodovací praxe podrobně zabýval kritérii umožňujícími snížení vykalkulované sankce.⁸⁹
161. V daném případě soutěžitel KMV od zahájení správního řízení začal s Úřadem účinně spolupracovat. Přispěl k odhalení a prokázání protisoutěžního jednání v úplném rozsahu další účinnou spoluprací a poskytnutím dalších zpřesňujících informací. S ohledem na specifika procesu narovnání spočívající v kvalifikované spolupráci soutěžitele na průběhu správního řízení, jeho plném uznání vytykaného protisoutěžního jednání a uznání právní kvalifikace učiněné ze strany Úřadu (srov. část IV.2. *Průběh jednání o narovnání s účastníky řízení* odůvodnění tohoto rozhodnutí), stejně jako nápravy protisoutěžního stavu, rozhodl Úřad o dodatečném snížení základní částky pokuty o dalších 50 %. **Výsledná výše pokuty tak činí 5 mil. Kč**

IX.6. Shrnutí

162. Ze všech uvedených důvodů se Úřad rozhodl uložit společnosti KMV pokutu při spodní hranici zákonného rozpětí. Výše uložené pokuty činí cca [...] % z čistého obrátu soutěžitele KMV, je tak zcela přiměřená okolnostem případu. Výše pokuty přitom odpovídá rozmezí sankce, kterou soutěžitel KMV ve svém závěrečném návrhu indikoval.

IX.7. Splatnost pokuty

163. Uloženou pokutu je společnost KMV povinna uhradit ve lhůtě uvedené ve výrokové části III. tohoto rozhodnutí, tj. ve lhůtě do 90 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada se provede na účet Celního úřadu Brno, číslo účtu 3754-17721621/0710, jako variabilní symbol se uvede identifikační číslo účastníka řízení.

⁸⁹ Srov. např. rozhodnutí *Kofola*, odst. 223 – 225, nebo rozhodnutí Úřadu č.j. S 114/2008/KD-466/2009/830 ze dne 15. 1. 2009 ve věci *Albatros*, odst. 174 – 175.

X. Opatření k nápravě

164. Podle § 23 odst. 1 ve spojení s § 21a odst. 1 zákona zjistí-li Úřad porušení zákazů nebo nesplnění povinností v případech uvedených v § 22 odst. 2 zákona, může ve lhůtě podle § 22 odst. 5 zákona rozhodnout podle povahy věci o uložení opatření k nápravě a stanovit pro jejich splnění přiměřenou lhůtu. Opatření k nápravě nemá sankční povahu, nýbrž sleduje odstranění nepříznivých důsledků protisoutěžního jednání (resp. jeho prevenci či opakovaní). Podle § 23 odst. 2 zákona opatření k nápravě nesmí být svým obsahem a rozsahem ukládáno nad rámec účelu tohoto zákona.
165. Pod bodem 1. výrokové části IV. tohoto rozhodnutí uložil Úřad nápravné opatření spočívající v povinnosti soutěžitele KMV odstranit z Posuzovaných smluv ustanovení obsahující zakázané a neplatné dohody o zakazu exportu. Samotný způsob realizace této povinnosti je na soutěžiteli KMV.
166. Důvodem uložení tohoto nápravného opatření je skutečnost, že soutěžitel KMV sice informoval své odběratele o neplatnosti uvedených dohod, předložil jim jimi upravené znění ustanovení Posuzovaných smluv neobsahující dohody o zakazu exportu, avšak někteří odběratelé soutěžitele KMV uzavření nového znění ustanovení Posuzovaných smluv dosud nestihli či odmítli; tyto dohody jsou tak nadále účinné.
167. Současně Úřad uložil soutěžiteli KMV informovat všechny odběratele, s nimiž uzavíral Posuzované smlouvy o zakazu a neplatnosti dohod uvedených ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí, jakož i povinnost informovat Úřad a prokázat mu splnění uložených opatření.
168. Úřad dospěl k závěru, že opatření k nápravě ve smyslu výrokové části IV. tohoto rozhodnutí odstraní nepříznivé důsledky protisoutěžního jednání soutěžitele KMV a jsou přiměřená povaze posuzovaného správního deliktu.

XI. Náklady řízení

169. Vzhledem k tomu, že Úřad v rámci správního řízení dospěl k závěru, že soutěžitel KMV vytýkaným jednáním porušil § 3 odst. 1 zákona, tedy porušil svou povinnost neuzavírat zakázané dohody narušující soutěž na relevantním trhu, jsou tedy splněny zákonné předpoklady pro uložení společnosti KMV nahradit náklady správního řízení sp. zn. S 147/08.⁹⁰ **Výši paušální částky stanovil Úřad dle § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, na 2.500,- Kč.** S ohledem na délku řízení a rozsah prováděného dokazování má Úřad za to, že se jednalo o zvláště složitý případ, tudíž základní paušální částku 1.000,- Kč navýšil o 1.500,- Kč.
170. Náklady řízení je společnost KMV povinna uhradit ve lhůtě ve lhůtě do 15 dnů od ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada se provede na účet Úřadu vedený u České národní banky v Brně, číslo účtu 19-24825621/0710, konstantní symbol 1148, jako variabilní symbol se uvede kmenová část daňového identifikačního čísla účastníka řízení.

⁹⁰ Srov. § 79 odst. 5 správního řádu.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení dle § 152 odst. 1 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 83 odst. 1 a § 85 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad, o kterém rozhoduje předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Rozklad se podává u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Robert Neruda, Ph.D.
místopředseda
pověřený řízením Sekce hospodářské soutěže

Rozhodnutí obdrží:

1) právní zástupce **Karlovarské minerální vody, a.s.**

Vážená paní
JUDr. Dagmar Dubecká, Ph.D., advokátka
AK Kocián Šolc Balaščík
Jungmannova 24
110 00 Praha 1

2) právní zástupce **HBSW, akciová společnost**

Vážená paní
JUDr. Dagmar Dubecká, Ph.D., advokátka
AK Kocián Šolc Balaščík
Jungmannova 24
110 00 Praha 1

Vypraveno dne: viz otisk razítka na poštovní obálce, nebo časový údaj na obálce datové zprávy.